

A VIRTUAL PC

A Windows 7 RC megjelenése után az ember csak abban lehet biztos, hogy egy gép és minimum egy Windows előtt ül.

16. oldal

GÉPSZENNYEZÉS

Az informatikai eszközök számtalan egészségkárosító anyagot tartalmaznak, ráadásul ezek többségét nehéz megsemmisíteni.

12. oldal

395
forint

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2009. AUGUSZTUS 25. • XL. ÉVFOLYAM 34-35. SZÁM

COMPUTERWORLD

WINDOWSON IS SZABADON

Ha az operációs rendszerünk Windows is, az alkalmazásaink lehetnek ingyenes és nyílt forráskódú programok. Összegyűjtöttünk kilenc olyan alkalmazást, amelyet a kereskedelmi programok elkötelezettjeinek is érdemes kipróbálniuk. Vannak közöttük szélesebb körben ismert és kevésbé populáris alkalmazások is, de mindegyik kiváló.

Összeállításunk a 8-11. oldalon

9 770587 151006 | 09035

Most képezze magát!

Kedvező árú,
online is végezhető
képzések indulnak

A NetAcademia, hazánk egyik legnagyobb informatikai oktatóközpontja október és november folyamán újra IT Factory-s tanfolyamokat indít. Ezek a képzések arról híresek, hogy nagyon kedvező az áruk, online is végezhetők, gyakorlatorientáltak, és profi oktatók tartják őket. Ha érdeklí valamelyik téma, ne hagyja ki ezt a lehetőséget!

Ha jelentkezéskor feltünteti a következő promóciós kódot:
CW09
IT Factory bögrét kap ajándékba.

➤ Rendszergazdai képzések

Mélyítse el tudását a két legelterjedtebb operációs rendszer, a Windows és a Linux rendszerfelügyeletében!

Október 8. Kisvállalati Linux szerver, avagy költséghatékony irodai kiszolgáló minden feladatra

November 5. Építsünk Active Directory-t, avagy központi erőforrásmenedzsment Windows Server 2008 alapokon

➤ Fejlesztői képzések

Szeretne .NET-ben programozni? Kedvező árú képzéseink segítségével a három legnépszerűbb fejlesztői területen azonnal hasznosítható tudásra tehet szert. A képzésekhez ingyenes C# felkészítő is tartozik.

Október 2. Amazon.com készítése 24 óra alatt, avagy ASP .NET webalkalmazás fejlesztése

Október 30. YouTube készítése 24 óra alatt, avagy Silverlight-alkalmazás fejlesztése

November 20. Számlázóprogram készítése 24 óra alatt, avagy WPF-alkalmazás fejlesztése

A képzésekről további információ és jelentkezés: www.itfactory.hu/osz

Ha egyszerre legalább két tanfolyamra jelentkezik, a képzések díjából **10%** kedvezményt biztosítunk.

ITfactory
TANULJ MAGAD A LEGJOBBAK KÖZÉ

Az IT Factory
kitalálója és elindítója
Média támogatók

NetACADEMIA
A LEGJOBBAKAT TANÍTIUK.

COMPUTERWORLD

PCWORLD

prog.hu

HP

hsw
www.hsw.hu

techline.hu

eduline.hu

GameStar

ITcafé

PROHARDVER!

CHIP

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

Már 1988 óta segítjük megőrizni az értékeket!

TAPASZTALAT, MINŐSÉG, MEGBÍZHATÓSÁG

Szolgáltatások:

DVD Authoring
CD, DVD sokszorosítás

Elérhetőségek:

8000 Székesfehérvár, Aszalvölgyi u. 7
tel.: 22/533-571
fax.: 22/533-599
e-mail: vtcd@vtcd.hu
www.vtcd.hu

AKTUÁLIS

- 05 HYDE TECH CORNER**
Felkértük két technológiai vállalat vezetőjét, hogy kommentálja a közelmúlt eseményeit, híreit.
- 05 SAP: A SZOFTVERTÁMOGATÁS NEM CSAK PLUSZKÖLTSÉG**
- 06 OMBUDSMANI KRITIKA AZ EB-NEK**
- 06 SYNERGON: JAVULÓ EREDMÉNYEK, NEGATÍV REAKCIÓ**
- 07 A GOOGLE BIRODALOM VISSZAVÁG**
Két héttel a Microsoft és a Yahoo tízéves együttműködési megállapodása után a Google bejelentette: gyorsabb keresőmotoron dolgozik.
- 07 KEVÉS ÖNKORMÁNYZATNÁL LEHET ONLINE ÜGYET INTÉZNI**
- 07 JÖVŐRE STARTOL A KÖZIGAZGATÁSI TUDÁSPORTÁL**

FÓKUSZ

08 WINDOWSOS SZABADSÁG
Sokan azt gondolják, hogy az ingyenes, nyílt forráskódú szoftver és a Microsoft Windows kölcsönösen kizárják egymást. Az *Infoworld* összeállításában szerepelnek szélesebb körben ismert és kevésbé populáris alkalmazások, de mindegyik kiváló.

ÜZLET

12 UTAZÓ ELEKTRONIKAI HULLADÉK
A hulladékgazdálkodás rendkívül összetett és költséges feladat. Részben ez a magyarázata annak, hogy a fejlett országok elektronikai cégei gyakran adományként többségében használhatatlanná vált számítógépeket küldenek harmadik világbeli országoknak.

13 EGÉSZSÉGHÁRÓDÍTÓ ANYAGOK

14 MACBOOK ÉS PÓKER
A gazdasági visszaesés miatt jelentősen visszatorzultak a romániai IT-eladások, de a lakossági piacon kevésbé érződik a keresletcsökkenés. A román felhasználók azonban nem csak mutatószámokkal igyekeznek javítani moráljukon, egyre népszerűbbek az online szerencsejátékok.

15 BIZALMATLANSÁG ÉS REMÉNY
A Sunbelt megbízásából készített felmérés szerint a cégek 85 százaléka nem tervezi, hogy idén felhőalapú (cloud) alkalmazást vezet be – elsősorban a lehetséges biztonsági problémák miatt –, néhány nagyobb gyártó éppen a cloud computingban látja az IT jövőjét.

15 SZÁMÍTÁSI FELHŐKEL ÉLÉN-KITÉNYÉ A GAZDASÁGOT AZ IBM

TECHNOLÓGIA

16 VIRTUÁLIS TUDATHASADÁS

18 HARC AZ IDŐVEL

19 OFFICE-T MINDENHOVÁ!

19 MICROSOFT-TERMÉKEK NOKIA E SOROZATRA

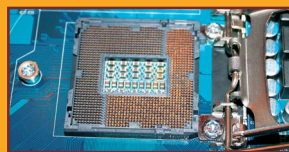
ÁLLANDÓ ROVATAINK

04 VÉLEMÉNY
Bátky Zoltán: Beteg egészségügy – Tapasztalatok a gyógyítani való orvosi informatikáról. A kórház és az orvosok nevét szándékosan hagyom balladai homályban – itt ők nem tehetnek semmiről...

06 HÍRMOZAIK

2009.08.25.

WWW.COMPUTERWORLD.HU

Premier előtt kapható a Core i5

Tajvanon és Kínában majdnem egy egész hónappal a hivatalos premier előtt megvásárolhatók az új Intel Core i5 és Core i7 a hozzájuk tartozó alaplappal együtt.
computerworld.hu/i5_pre

Toshiba: veszíteni tudni kell

A Toshiba nem csinál presztízskérdést a HD DVD formátum elvesztéséből, hamarosan csatlakozik a Blu-ray Disc Association szakmai szervezetéhez.
computerworld.hu/toshiba-bda

Messze még a vége?

Bár az elmúlt héten három amerikai informatikai cég is a tőzsdére ment, a szakemberek szerint a befektetők még kíváncsiak.
computerworld.hu/tozsdre-it

Új lopásrekord

Amerikában vád alá helyeztek egy férfit, aki két társával együtt jócskán megdöntötte az eddigi csúcst, 130 millió kártya adatait lopták el.
computerworld.hu/130millio-cc

Kiadja	IDG Hungary Kft. 1075 Budapest Madách Imre út 13-14. A ép. HU ISSN 0237-7837 Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578 Internet: www.idg.hu
Felelős kiadó	Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Műszaki vezető	Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Nyomás és kötészet	D-Plus Kft. 1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.
Ügyvezető igazgató	Németh László
	Szerkesztőség
Főszerkesztő	Csontos Péter – pcson@idg.hu
Főszerkesztő-helyettes	Dervenkár István – idervenkar@idg.hu
Lapszerkesztő	Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Online-szerkesztő	Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Olvasószerkesztő, korrektor	Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu
Munkatársak	Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu Kis Endre – ekis@idg.hu

	Kodolányi Balázs – bkodolanyi@idg.hu Makk Attila – amakk@idg.hu Mozsik Tibor – tmozsik@idg.hu Samu József – samu.jozsef@idg.hu Vass Enikő – evass@idg.hu
Szerkesztőségi ügyelet	Bödör Eszter – ebodor@idg.hu Telefon: 577-4343, fax: 266-4343 Internet: www.computerworld.hu e-mail: levelek@idg.hu
	Újságíróink szakmai képzésének háttérét a NetAcademia Oktatóközpont biztosítja. www.netacademia.net
	Tipográfia
	Berényi István – iberenyi@idg.hu Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu
	Hirdetésfelvétel
Hirdetési igazgató	Melovics Csaba – csmelovics@idg.hu Telefon: 577-4310, fax: 266-4274

Lapreferens	Rodríguez Nelsonné – irodriguez@idg.hu Telefon: 577-4311
Kereskedelmi asszisztens	Bohn Andrea – abohn@idg.hu Telefon: 577-4316, fax: 266-4274 e-mail: keriroda@idg.hu
	Terjesztés és ügyfélszolgálat
Terjesztési igazgató	Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu Telefon: 577-4301, fax: 266-4343 MediaShop: mediashop.idg.hu e-mail cím: terjesztes@idg.hu
	Marketing
PR-munkatárs	Kovács Judit – jkovacs@idg.hu
	Konferencia
Rendezvényszervező	Bödör Eszter – ebodor@idg.hu
	Jogi közlemények
Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.	

A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent képet, táblázatot stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet. A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.

Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk

A lapot a Lapker Rt. alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknél (06/80-444-4444; hirlapelofizetes@posta.hu, fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 15 720 forint, fél évre 7860 forint, negyed évre 3930 forint.
Lapunkat a MATESZ auditálja
Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.
A Computerworld az IVSZ hivatalos médiapartnere.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus®** programmal végezzük, levelezésünk biztonságáról pedig a **Kaspersky Anti-Virus®** program gondoskodik. Mindezeket a ZF 2000 Kft., a szoftverek magyarországi képviselője biztosítja számunkra.
<http://www.zf.hu>

Bátly Zoltán
újságíró

Beteg egészségügy

Nemrég volt „szerencsém” pár hónapra alámerülni egy budapesti kórház bugyraiban, és – ha már így történt – nem tudtam szó nélkül hagyni azokat az áldatlan állapotokat, amelyeket odabent láttam. Megtapasztaltam, hogy egy kórházban nem csak a beteg beteg...

A kórház és az orvosok neveit szándékosan hagyom balladai homályban – amint látszani fog, itt ők nem tehetnek semmiről... De miről is beszélek pontosan? Nos, kezdődött azzal, hogy amikor beléptem a kórház ajtaján, és kerestem az adott osztályon dolgozó adott orvost, az információnál ülő hölgy körülbelül egy leszedált lajhár sebességével gépelte be a keresendő adatokat. Látzott rajta, hogy valami nem stimmel, nézett is nagyon a monitorra, segélykérő szemekkel, így megkérdeztem, mi a probléma. Az itt következő panaszáradat lényege annyi volt, hogy ezt a keresés és valóban segítőkész középkorú hölgyet egy új számítógépes rendszer elindítása után jó pár hónappal sem oktatták ki rendszeren a használat mikéntjére... Közben szép lassan kinyertük – együtt, egyfajta csapatmunka gyanánt – a kért szobaszámot és orvosnevet, megegyeztünk abban, hogy ez bizony

még papíros-kartotékos módszerrel is gyorsabban ment volna.

Sebaj, most már biztos jobb lesz minden, szakértő orvosok kezébe kerülök – gondoltam, de persze hamar csalódnom kellett. A kedves fiatal (tehát az informatika korában felnövő, kiképzett és agilis) doktornőnek azonban a belső kórházi adatbázissal gyűlt meg a baja, amikor gyanútlanul megpróbált beteglistára venni. Logikátlan, összedobált, egymásnak néhol teljesen ellentmondó beviteli mezőkkel tarkított keretrendszerrel kellett megküzdenie, ahol egyes mezők hibás kitöltésének az lett az eredménye, hogy az utolsó öt percben felvitt adatok töröltek, és újra neki kellett kezdenie. Hamarosan kínos viccelődés alakult ki köztünk, miszerint most már nem csak engem, de magát is beutalja 24 órás vérnyomásmérésre...

Mindeközben nem tudtam nem észrevenni, hogy az egyre feszültebb doktornő – és mindenki más a kórházban – egy oly mértékben öreg, 14 hüvelykes (!) CRT (!!)-monitort kénytelen bámulni egész nap, amivel garantált a félévenkénti szemészeti beavatkozás. Mármint az orvosnak, nem (csak) nekem... Végül kiderült: az egész nagy adatbázis arra volt jó, hogy a kért vizsgálatok, körleírások és egyébek lis-

táját egy szép dokumentumsablonná alakította a program. Éljen, ezért megérte!

Pár nappal később egy egész napos vérnyomásmérésre jelentkeztem. Ilyesmit már láttam külföldön, jó pár éve – a páciens karján alig észrevehetően lapult meg egy átlagos vastagságú csuklószorítóra emlékeztető sáv, amelyben a vérnyomásmérő gép és az eredményeket eltároló szerkezet is zavartalanul megfért. Ehhez képest itt egy olyan masinát vettem elő, amely egy kisebbfajta strandmagnó méretével sokkolt, ezt kellett a nyakamba akasztani. A gépből egy méretes cső hurkolódott át a nyakamon, mely a karomra applikált bázikus méretű vérnyomásmérőben fejeződött be. Körülbelül úgy néztem ki, mint egy hetvenes évek elején tervezett Darth Vader előzmény... A gépet ráadásul egy DOS-alapú programmal kalibrálták, a PC-hez pedig egy RJ11-es telefonkábelrel kapcsolódott. Másodikra sikerült is beállítani hibánélkül. Ha nincs a falon egy 2009-es naptár, azt hittem volna, hogy időutazáson vagyok.

A legdurvább tapasztalatot azonban egy laborvizsgálat eredménye kapcsán szereztem, amikor is... Hogy is mondjam... Egyik outputomat vizsgálták (ilyenkor jó számítástechnikai lapba írni). Az orvos pár nappal később elcsukló nevetéssel közölte, hogy az elemző számítógép hibája miatt a minta „besorolhatatlan, idegen eredetű anyag”...

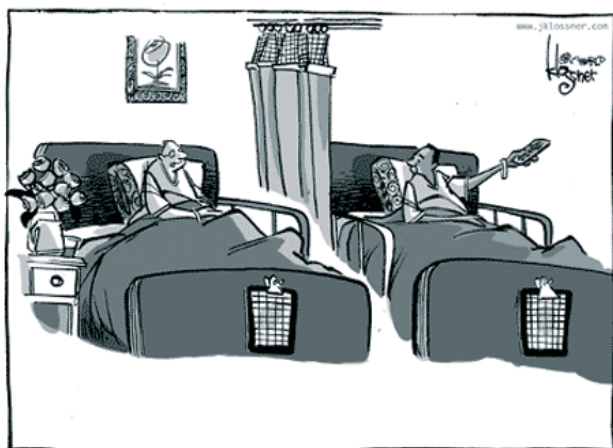
Nos, tehát amellett, hogy a szokásos, kezeléssel kapcsolatos tortúrákat átéltem, a magyar egészségügy informatikai helyzete miatt láttam vérnyomásproblémás és rohamosan vakuló orvosokat, lett belőlem Darth Vader,

végül pedig kísérleti alannak szánt ufó. Szóval, sajnálom az összes beteg, akinek több ideig vagy súlyosabb bajok miatt kell az ilyesmit elviselni, és sajnálom az orvosokat, ápolókat, akik ilyen körülmények között jóval kevésbé tudnak a gyógyításra és ellátásra fókuszálni...

Természetesen, amikor ezeket a felvetéseket és felismeréseket először osztottam meg írott formában, megannyi furcsa komment érkezett arról, hogy az egészségügyben bizony sok-sok más, és talán jóval nagyobb probléma is akad az ellátás, a finanszírozás és a színvonal terén, miért azzal törődünk, milyen monitort néz az orvos. Azonban egyrészt számítástechnikai lapként megpróbálunk egy hozzáink közel álló terület visszasságaira rávilágítani, másrészt pedig..., csak gondolkodjunk el rajta: Egy szebb jövőben belépünk egy kórházba, ahol egy központi adatbázis segítségével, például RFID-s azonosítás után azonnal látnak rólunk mindent, ami fontos. A kórtörténetünket, TB-státusunkat, kezelőorvosaink nevét, azonnal kéznél van értesítendő rokonaink neve, vércsoportunk, de akár az az információ is, hogy a magas vérnyomás miatt nem szabad sokat ácsorognunk és mások tehetetlenségén idegeskednünk.

Ezenkívül egy ilyen szép új világban az orvos is nyugodtabb, nem szedi szét a szemét a katódsugárcső, a döcögős adatbevitel sziszifuszi munkái helyett a feladatára koncentrálhat, több ideje és energiája marad a betegekre, és nem is a túlóráktól remegő kézzel adja majd be az injekciót jó pár centire a tervezett céltól.

Egyelőre utópia, igaz? Pedig – technikailag – minden feltétel adott, így nem kéne, hogy az legyen...

– A robot nővérkék nem olyan rosszak, amitől félek, az a robot proktológus

Hyde Tech Corner

Ezen a héten Klotz Tamás és Suhajda Attila elemzi a közelmúlt fontosabb híreit, eseményeit. [Összeállította: Barabás Balázs]

E heti összeállításunkból kiderül, milyen szinten áll jelenleg az elektronikus ügyintézés hazánkban, és milyen körülmények között alkalmazható a kiszervezés a költségek csökkentésére.

Kevés önkormányzatnál lehet online ügyet intézni

A magyarországi önkormányzatok közel háromnegyedének van saját honlapja, azonban csak elvétve akad, ahol teljes körűen lehetne ügyeket intézni. <http://computerworld.hu/keves-onkormanyzatnal-lehet-online-ugyet-intezni.html>

KLOTZ TAMÁS FŐTITKÁR, IVSZ

Magyarországon az e-Kormányzás és ahhoz kapcsolódóan az e-Önkormányzás az, amely szolgáltatásának színvonalában és funkcionális gazdagságában teljesen egyforma kellene, hogy legyen. A központi kormányzati rendszereknek a méret és terhelésbeli különbségek ellenére időnként más-más technológiai alapokra kellene épülniük, azonban sajnálatos módon, ahogy a cikkben írt számadatok is jelzik, mindez

Klotz Tamás

főttitkár
IVSZ

meglehetősen elmaradott a fejlettebb országokéhoz képest.

Elsősorban azért, mert szerintem nagyjából másfélszer, de bizonyos országokban (például Anglia) akár kétszer ekkora is lehet arányában a felhasználói kör. De talán ennél is fontosabb, hogy a magyarországi elektronikus tájékoztatás még mindig a legalacsonyabb szolgáltatási szinten van.

Sok teendő áll még előttünk akár technológiai fejlesztésekben, akár a használói kör állampolgáraink képzésében, motiválásában e téren. Üdítőnek hangzik, hogy a kormányzat társadalmi vitára bocsátotta az Önkormányzati ASP (alkalmazásszolgáltató központok) pályázati kiírását, amely valóban segíthetne felgyorsítani a kívánatos folyamatot. De miért kellett erre ennyit várni? Hiszen több mint egy éve már folytak szakértői egyeztetések a kiírásról, és miért ilyen rövid táridőt adnak a véleményformálásra a szakmának (8–10 nap, több száz oldalas dokumentumok elemzésére)? Ha eddig nem volt sürgős, illetve ha menet közben is történt volna egyeztetés, nemcsak az ötleteléskor, meg a pályázati kiírás végén, már előrébb tartanánk.

Természetesen meggyőződésem, hogy az infokommunikáció főleg multiplikációs és szolgáltató hatásai miatt növeli minden iparág, így a kormányzás hatékonyságát is, kényelmesebb, gyorsabb ügyfélszolgálatlással. Csak robogjunk már, mert elmegy a vonat.

Nem lehet tovább húzni a nadrágszíjon

A cégvezetés az informatikai vezetőkől egyre gyakrabban kéri, hogy még tovább faragjanak az üzemeltetési költségeken, de ennek számos hátulütője lehet.

<http://computerworld.hu/mar-nem-lehet-tovabb-huzni-a-nadragszijos.html>

SUHAJDA ATTILA ELNÖK, MAGYAR OUTSOURCING SZÖVETSÉG

Nem volt olyan régen, amikor „a számítógép” beszerzését követően a cégek vezetőiben fel sem merült, hogy „erre” még további pénzeket kellene költeni. Egyszeri beruházásnak tekintett, szükséges rossz volt az informatika. Ma már azért nem olyan rossz a helyzet, bár az még közelebb volt időben, amikor az éppen aktuális pénzügyminiszter a kormányzati-minisztériumi informatikára tervezett forrásokat úgy húzta le az esedékes megszorítások alkalmával, hogy „minek akartok erre költeni, e nélkül is működünk, a kórházak és a MÁV viszont nem”. Az fel sem merült, hogy ezek a beruházások a hatékonyságot, ne adj’ isten a kiszolgálás színvonalát is emelik.

Suhajda Attila

elnök
Magyar Outsourcing Szövetség

Természetesen ma már a vezetők többsége érti az IT jelentőségét. De sokakban nem tudatosult például, hogy az ICT rég nem eszköz csupán. Teljesen átforgalmazta a gazdaság működését, és nem tekinthető kevesebbnek, mint a vállalat működésének egyik legfontosabb pillére. Mindemellett tény, hogy sok helyen az informatika üzemeltetése, beruházásai meglehetősen pazarlóan zajlanak, ráadásul nehezen áttekinthető költségekkel működnek. A szervezet működését hatékonyabbá, átláthatóvá te-

vő kiszervezésüket pedig gyakran megakadályozzák a vállalatban belüli belső lobbik. Ennek ellenére a költségsökkentési célú kiszervezést egyre többen alkalmazzák a válság hatásainak enyhítésére.

Úgy vélem, a ma piacon lévő eszközökkel és technológiákkal valóban jelentős megtakarításokat lehet elérni, ugyanazon a színvonalon tartva a szolgáltatásokat. Gondolok itt például a licenctíjmentes open source megoldásokra, az ingyenes office eszközökre és minimális költségű levelező és webes szolgáltatásokra, amelyek adminisztrációja is jóval egyszerűbb. Több bankról is hallottam például, hogy nyílt forráskódú, nyílt szabványú szoftverekre fog áttérni, és így szorítja le a jelentős éves licenctíj költségeit. Erre ugye korábban gondolni sem akartak. Most máris megoldódtak az ezekkel kapcsolatos aggályok. Íme a válság egyik pozitív hozadéka. (Az open source megoldásokról l. mellékletünk.)

SAP: a szoftvertámogatás nem csak pluszköltség

Mozsik Tibor ■ Amikor körülbelül egy évvel ezelőtt az SAP a szoftverlicenccel értékének 17 százalékáról 22 százalékra emelte az éves támogatási és karbantartási díj mértékét, sok cégvezető kapta fel a fejét, hogy miért kell az eddigi szolgáltatásért többet fizetnie. Ráadásul időközben kitört a pénzügyi válság, amely közepette a nagyvállalatok is megfontolják, hogy mire költenek. – Ügyfeleink az azóta eltelt időszakban azonban több jó példát is láthattak arra, hogy milyen pluszszolgáltatásokat kínálunk az Enterprise Support keretében, és mindez milyen előnyökkel járhat számukra; így egyre több pozitív visszajelzést kapunk a változtatásokkal kapcsolatban – mondta **Markus Hilken**, az SAP Global Support Center Budapest vezetője.

Az Enterprise Support szolgáltatás-csomag újdonságai közé tartozik a fő tel-

jesítménymutatók (Key Performance Indicators – KPI) mérése, amelyek segítségével az ügyfelek nyomon követhetik, hogy milyen szolgáltatásokat várhatnak el. Ezen túlmenően egy úgynevezett korai figyelmeztetés (Early Watch Alert) szolgáltatás révén előre jelezhető a közeljövőben várhatóan felmerülő problémák, legyen szó egy telítődő merevlemezről vagy a processzorok esetenkénti túlterheléséről. A sok tízezernyi ügyfélnél összegyűlt tapasztalat alapján kifejlesztett Run SAP metodológia alkalmazásával akár az üzleti folyamatok hosszú távú optimalizálásában is az ügyfelek segítségére tudnak lenni.

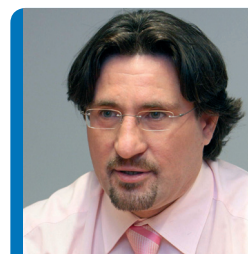
Amíg egy évtizede az SAP még minden országban helyi támogatást biztosított, nyilvánvalóvá vált, hogy a kisebb országok esetében nincs lehetőség minden területen dedikált szakértők foglalkoztatására. Ezt felismerve hozta létre a német

szoftvercég globális támogatási központjait, köztük nyolc évvel ezelőtt a budapestit is, ahonnan először a német nyelvű országok számára végeztek technológiai támogatási szolgáltatást. A kezdeti nyolc főről mára a létszám több mint százra emelkedett, és a hasonló létszámú bécsi központtal együtt az európai, közel-keleti és afrikai régió egyik fő SAP-támogatási központjává fejlődött. Markus Hilken hangsúlyozta: a támogatási központ nem call centerként működik, mivel az SAP egyedülállóan olyan extranetes infrastruktúrát hozott létre SAP Service Marketplace néven, ahol

szöveges üzenetben jelenthetik be az ügyfelek a felmerült problémákat.

A Németországból érkezett támogatási vezető elismerően szólt a magasán kvalifikált hazai munkaerőről: a magyar szolgáltatóközpontban kiváló informatikai ismeretek mellett magas szintű német és angol nyelvtudással rendelkező kollégák dolgoznak.

A speciális szaktudás megszerzése időigényes folyamat: az új kollégák az első időszakban intenzív tréningeken vesznek részt és összesen legalább két év telik el, amíg teljesen önállóan szolgálhatják ki az ügyfeleket.

Markus Hilken

vezető
SAP Global Support Center Budapest

HÍRMOZAIK

Az IFS projektalapú ERP-szállítót vásárol

Az IFS szerződést kötött a Gurius International Holding B.V.-vel

a MultiPlus Solutions AS 100 százalékos tulajdonrészének megvásárlásáról. Az akvizícióval az IFS tovább kívánja erősíteni piaci pozícióját a projektalapú megoldásokat igénylő iparágakban. A norvégiai sandefjordi székhelyű MultiPlus Solutions projektalapú üzleti alkalmazások ismert szállítója a tengeri (hajóépítés, olaj- és gáz), az EPCI (Engineering, Procurement, Construction and Installation – tervezés, beszerzés, kivitelezés, telepítés), valamint a projektszerű gyártói szektorok. Közel 100 ügyfele van Norvégiában, Dániában, Franciaországban, az Amerikai Egyesült Államokban, valamint Kínában.

M megbízható HP MFP-k

A HP-nak vannak az ágazat legmegbízhatóbb színes többfunkciós nyomtatói (MFP) – állítja legfrissebb vizsgálataira hivatkozva az irodai eszközök piacára szakosodott Industry Analytics, Inc. független elemzőcsoport. Office Product Analyst (OPA) hírlevelük az Egyesült Államok béryomtatási piacát vizsgálta. A közel 300 nyomdai szolgáltató, kiadó vállalat és házi nyomda részvételével zajlott felmérésben többféle kritérium (például produktivitás, képminőség, használhatóság, egyszerűség, megbízhatóság) szerint értékelték a felhasználói elégedettség szintjét. A HP színes MFP-portfóliója minden kategóriában a legmagasabb (jó/kiváló) besorolást kapta, a megbízhatóság területén pedig ez a termékcsoport teljesített a legjobban: a felhasználók 91 százalékától kapott jó/kiváló minősítést.

Újdonságok a Xeroxról

Új, belépő szintű multifunkciós nyomtatót vezetett be a piacra három különböző konfigurációban a Xerox Magyarország Kft. A Phaser 6121MFP-t elsősorban otthoni irodáknak és kiscsoportos felhasználóknak szánják. 5 színes és 20 fekete-fehér oldal/perc nyomtatási sebességgel dolgozik. A Phaser 6121MFP/S nyomtat, másol, szkennel, és USB 2.0 csatlakozója van, a 6121MFP/N emellett hálózathoz csatlakoztatható, e-maileket és faxot küld, illetve fogad. A 6121MFP/D az N modellt egészíti ki automatikus kétoldalas nyomtatási és másolási funkcióval.

Ombudsmani kritika az EB-nek

Samu József ■ Az Európai Unió ombudsmanja, *Nikiforos Diamandouros*, bírálta az EB-t, mert egy vizsgálata során az Európai Bizottság feltehetőleg nem vett figyelembe fontos bizonyítékokat, illetve a vizsgálatot nem dokumentálták megfelelően. A *Wall Street Journal* idézi a jelentést, amelyben Nikiforos Diamandouros utal egy 2006-os megbeszélésre. Ezen a Dell egyik meg nem nevezett vezetője elmondta az EU-s vizsgálóknak, hogy az AMD processzorai problematikusak, nagyon gyenge teljesítményük miatt. Azt azonban nem lehet tudni, hogy egészen pontosan mit mondott az illető, mert a vizsgálók nem készítették írásos feljegyzést a beszélgetésről. Amikor az Intel hivatalosan kérte az EB-től a meghallgatás jegyzőkönyvét, az EB

Nikiforos Diamandouros

az Európai Unió ombudsmanja

tagadta, hogy az egyáltalán valaha is lezajlott, és állította, hogy nincs feljegyzés a találkozóról.

Májusban egymilliárd eurós büntetést szabott ki az Európai Bizottság az Intelre trösztellenes vétségek miatt – az összeg rekord az EU történetében. A vádak szerint az Intel kétféleképpen is megsértette a trösztellenes szabályozást, és visszaélt piaci dominanciájával.

Egyrészt kedvezményeket adott számítógépgyártó partnereinek, hogy megakadályozza az AMD processzorainak felhasználását. Másrészt a kiskereskedelmi cégekhez juttatta, hogy azok csak Intel CPU-val szerelt számítógépeket forgalmazzanak. A második esetben az Intel fizetett a PC-gyártóknak,

hogy késleltessék vagy teljes egészében töröljék az AMD processzorain alapuló termékek piacra dobását.

A büntetés összegét figyelembe véve, egyáltalán nem csoda, hogy az Intel fellebbezéssel élt. Ami meglepő, az a fellebbezés alapja. Az Intel szerint az EU megsérti a cég emberi jogait azzal, hogy ilyen óriási büntetést ró a vállalatra, mert álláspontjuk alapján ilyen büntetést csak büntető törvényszék szabhat ki, egy adminisztratív jellegű eljárást végző testület nem.

Az persze nem valószínű, hogy az ombudsmani jelentés megváltoztatja az EB hozzáállását az ügyhöz, mivel az ügyben sok egyéb, az Intel bűnöségét alátámasztó bizonyíték is létezik. Ugyanakkor elképzelhető, hogy a jelentés komoly kétségeket támaszt az Európai Bizottság vizsgálóinak elfogulatlanságával és a vizsgálat átláthatóságával szemben. Annyit talán az Intelnek is hoz, hogy 2010-ben az EU elsőfokú bíróságánál elérje a büntetés mértékének csökkentését.

Synergón: javuló eredmények, negatív reakció

Computerworld.hu ■ A Synergón Csoport az augusztus 11-i tőzsdezárást követően közzétette gyorsjelentését, amely szerint a csoport az idei első félévben 8,4 milliárd forint árbevétel mellett 205 millió forint üzemi eredményt ért el, 616 millió forinttal meghaladva az előző év hasonló időszakának teljesítményét. A havi árbevétel belülről a magyar vállalatok jelentősen, 31 százalékkal növekedtek; a cseh Infinity leányvállalat a 2008-as szinthez hasonló árbevételt ért el.

Az árbevétel belülről a szolgáltatást tartalmazó magasságértéket, 73 százalékkal ért el. A jelentős eltolódás a szolgáltatás irányába a magyar vállalatoknál volt meghatározó, elsősorban a 2008. negyedik negyedévben kötött BKV-outsourcingszerződés hatására.

A csoport konszolidálatlan 40 millió forint adózott eredménnyel zárta az első félévet, amelyhez hozzájárult 52 millió forint pozitív eredménnyel az Infinity a.s., míg a magyar leányvállalatok 9 millió forint veszteséget könyvelhettek el.

A gyorsjelentés hatására a Budapesti Értéktőzsdén több mint 10 százalékkal esett a cég papírjainak árfolyama a következő napi nyitást követően. A Synergón-részvények az

említett hét elején még jelentősen erősödtek, 730 forintról 920 forintra is ment a papír jegyzése.

Az eredmények kapcsán *Lazarovits Márk*, a társaság vezérigazgatója úgy nyilatkozott, hogy a második negyedévben érezhetőbbé vált a gazdasági válság hatása. A pályázati lehetőségek szűkültek, élesedett az egy-egy projekt elnyeréséért folytatott verseny, illetve projekteket állítottak le, halasztottak el.

A Synergón ennek ellenére megbízást nyert a VPOP-nál központi adattárház kialakítására, emellett a negyedév során sikeresen indult a Központi Szolgáltatási Főigazgatóság pályázatain és több önkormányzati közbeszerzésen. *Lazarovits Márk* úgy véli, hogy az év hátralévő részében a nagy volumenű, hosszú távú szerződéseknek, valamint a folyamatosan elnyert projekteknak köszönhetően továbbra is tartani tudják eddigi teljesítményüket.

A *Portfolio.hu* online gazdasági újság korábban arról írt, hogy több tényszerű is arra utal, miszerint a Synergón nagytulajdonosai – a Cashline és a PannErgy – még az idei évben megválnának a társaságban meglévő 28 százalékos részese-

désüktől; ezt jelezheti, hogy az anyavállalatból megindult a tevékenységek kiszervezése a leányvállalatokba, amelyek értékesítéséből befolyó összeget a vállalat részvényeseinek juttathatná vissza.

A Synergón Informatika Nyrt. a Synergón Csoport magyarországi vállalata, jogilag a csoportban a többi tagvállalat fő részvényeseként az anyavállalat pozícióját tölti be. A Synergón Rendszerintegrátor Kft. (korábbi néven SAO-Synergón Kft.) rendszerek üzemeltetésével, felügyeletével foglalkozik. A Synergón Retail Systems Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. kiskereskedelmi szolgáltatókat lát el alaptevékenységi rendszerekkel. A Fibex Kft. optikai, valamint rézkábelek, hálózatépítési anyagok és eszközök értékesítésével foglalkozik, tevékenységét 2009. szeptember 1-jén minimalizálta, meglévő készleteit és tárgyi eszközeit értékesítette, az alkalmazottakat elbocsátotta.

A Synergón IT Invest Zrt. – a Synergón Informatika Nyrt. kiválással létrehozott leányvállalata – 2009. április 30-ától működik, egy közlemény szerint a még június végén a Synergón Rendszerintegrátor Kft.-be olvad be.

A Microsoft lép, a Google visszavág

Samu József ■ Két héttel azután, hogy a Microsoft és a Yahoo vezetői aláírták a tíz évre szóló együttműködési megállapodást, illetve órákkal azután, hogy a Facebook megvásárolta a FriendFeelt és kipofozta a saját keresőmotorját, a Google bejelentette, hogy gyorsabb, még akkurátusabb keresőmotoron dolgozik.

Hozzászokhattunk már ahhoz, hogy amire a Google azt mondja: még béta állapotú, általában jobban működik, mint máshol a végleges termékek. Úgy fest, Google-ról magyarra fordítva a „Dolgozunk rajta” annyit tesz, hogy „már működik, tessék kipróbálni!” Merthogy az új, homokozóba rekesztett (sandbox) motort bárki kipróbálhatja, ha ellátogat ide. A Google-nál érdekes módját ta-

lálták ki a visszajelzések begyűjtésének, bár valamelyest eldugták a bejáratot. A felsorolt találatok alatt, az oldal legalján felbukkan egy „Elégedetlen? Segítsen szolgáltatásunk fejlesztését!” link.

A Google két vezető mérnöke, *Matt Cutts* és *Sitaram Iyer* a Google Webmaster Central blogon számoltak be a fejlesztésről. A cél az volt, hogy csökkentsék a motor méretét, növeljék az indexelés sebességét, pontosságát, és még átfogóbbá tegyék. Az új infrastruktúra megbúvik a motorháztető alatt, azaz a legtöbb felhasználó nem vesz majd észre különbséget a keresési eredményekben. A webfejlesztők és a felkészültebb felhasználók talán észlelnék majd pár el-

térést, számukra nyitottak egy fejlesztői próbaoldalt, ahol a visszajelzéseket gyűjtik. A fejlesztők elsősorban arra kíváncsiak, hogy milyen eltérések mutatkoznak a Google jelenlegi keresési eredményei és az új rendszer között. A mérnökök olvassák a visszajelzéseket, de nem válaszolnak rájuk.

Furcsának tűnhet, hogy a Google a nyár közepén, uborkaszazonban jelent be ilyen fejlesztést. Valószínűleg a Microsoft és a Yahoo együttműködésének július végi bejelentése volt az, ami miatt úgy érezték, hogy emlékeztetni kell mindenkit: a keresőmotor-óriás nem szunnyad, és nemcsak meg akarja tartani 65 százalékos piaci részesedését, hanem növelni is szeretné azt.

Kevés önkormányzatnál lehet online ügyet intézni

Computerworld.hu ■ Az elmúlt években az ország szerte zajló fejlesztések eredményeként egyre több önkormányzati honlap egyre több funkcióval érhető el – derül ki a *Jelenítés az internetgazdaságról* című kutatásból, amelyet a GKIeNET, a T-Home és a T-Mobile végzett. Jelenleg a magyarországi önkormányzatok 72 százalékának van saját honlapja, ami összesen mintegy 2300 önkormányzati weboldalt jelent. Az elektronikus ügyintézés szempontjából előremutató, hogy szinte valamennyi nagyközségnek is van már saját honlapja, míg 2004-ben még csak a községek 32 százalékának volt weboldala.

A honlappal rendelkező önkormányzatok területén hozzávetőlegesen 9,5 millióan laknak. Ezen önkormányzatok egyharmada méri a weboldal látogatott-

ságát, 7 százalékuk pedig teljes körű statisztikát vezet a honlapon történt eseményekről. A honlap látogatottságát mérő önkormányzatok weboldalait átlagosan 52 ezren nézték meg 2008-ban, a látogatók egyenként átlagosan 7 oldalletöltést hajtottak végre.

Az említett önkormányzatok körében a teljes körű online ügyintézés lehetősége még nagyon ritkának számít, legfeljebb az érintett hivatalok 1 százalékánál találkozhatunk ilyen megoldással – főként a városokban és a megyei jogú városokban, illetve kerületekben. A honlappal rendelkező önkormányzatok 27 százalékának weboldalán találkozhatunk az ügymenetekről szóló információkkal, ügymenetleírásokkal, 33 százalékáról már letölthető nyomtatványok és űrlapok, míg 5 százalékuknál

van lehetőség a letöltött űrlapok elektronikus benyújtására.

A honlapjukon legalább interakció típusú ügyintézését kínáló önkormányzatok területén hozzávetőlegesen 7,1 millió lakos él. A leggyakrabban az adóügyek témakörében található valamilyen szintű elektronikus szolgáltatás, erre a honlappal rendelkező önkormányzatok 33 százalékánál van példa. A honlapok funkcionalitását tekintve Győr-Moson-Sopron, Csongrád és Hajdú-Bihar megyék tekinthetők élenjárónak az e-ügyintézés átlagos szintje alapján, míg Borsod-Abaúj-Zemplén megye van a rangsor legvégén. Az elektronikus elérhető önkormányzati ügymenetek átlagos számát tekintve Budapest kiemelkedik a sorból, az átlagosan 7,1 ügymenettel.

Jövőre startol a közigazgatási tudásportál

Mozsik Tibor ■ Elkezdődött az Elektronikus Közigazgatási Tudásportál kialakítása. A projekt célja, hogy elérhetővé tegye a központi és a helyi közigazgatás intézményeiben már meglévő e-közzolgáltatásokkal összefüggő szakmai információkat és tudásbázisokat – jelentette be *Bódi Gábor*, a Miniszterelnöki Hivatal infokommunikációért és e-közigazgatásért felelős szakállamtitkára.

A portált az Európai Unió Európai Szociális Alapja és a magyar kormány társfinanszírozásával valósítják meg bruttó 145,8 millió forint értékben. A projekt – amelyet

nyílt közbeszerzési eljárás alapján a Kopint-Datorg Infokommunikációs Zrt. irányít – jövő márciusban fejeződik be, ezt követően az e-tudasportal.gov.hu címen lesz elérhető az oldal.

Bódi Gábor elmondta: egy kormányrendelet alapján jelenleg 97 közigazgatási szervezetnek lenne kötelező informatikai stratégiát készítenie, azonban csak mintegy 80 százalékuk rendelkezik ilyen stratégiával, és az is sokszor gyenge színvonalú. Az Elektronikus Közigazgatási Tudásportálon ezeket a stratégiákat, ajánlásokat, valamint

a legjobb iparági gyakorlatokat is el lehet majd érni, ezáltal jelentős öszeget takaríthatnak meg a saját informatikai stratégiájukon dolgozó szervezetek.

Az oldalon a tervek szerint közléteszik majd az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP) és az Államreform Operatív Program (ÁROP) projektjei során létrejövő új ismereteket és megoldásokat is. A portálon megjelenő tartalmak a jelenlegi tervek szerint mindenki által elérhetőek lesznek, a wiki formában olvasható tudásbázis pedig szabadon lesz szerkeszthető.

HÍRMOZAIK

Népszámlál a Sybase

140 ezer mobil eszközt fognak bevetni a lakosság összeírására az Egyesült Államokban jövőre esedékes népszámlálás során. Az adatok kezelésére és az eszközök menedzsmenájére a Sybase mobil- és adatbázis-technológiáját fogják használni. Az amerikai szoftvergyártó minden egyes eszköz esetében közel valós idejű adatgyűjtést biztosít az eszközön futó SQL Anywhere adatbázis és az ebbe beépített szinkronizációs technológia révén. Nem szükséges az eszközöknek folyamatos online kapcsolatban lenniük a szerverekkel, ugyanis a kapcsolat hiányában is hozzáférhetőek lokálisan a szükséges adatok.

Solaris 10-en is

A PlateSpin Migrate 8.1 támogatja a Sun Solaris 10 operációs rendszer fizikairól virtuális számítógépre való átvitelét. Segítségével az adatközpontok üzemeltetői könnyen mozgathatják az informatikai szolgáltatásokat a fizikai és virtuális gépek, a lemezképek és a hálózati felhőre épülő környezetek között. A PlateSpin Migrate 8.1 számos platformon – többek között a SUSE Linux Enterprise korábbi verzióin, illetve a nemrég kiadott Novell SUSE Linux Enterprise 11-en, a Windows 2008 és a Windows Vista operációs rendszereken is – támogatja a fizikairól virtuális számítógépre való áthelyezést.

Vásárolt a WatchGuard

Megszerezte a hálózatvédelmi, e-mail és webbiztonságot kínáló, adatszivárgás-megelőző termékeiről ismert BorderWare Technológiát a WatchGuard. A felvásárlás illeszkedik a WatchGuard azon célkitűzéséhez, hogy a felhasználóinak kiterjeszhető fenyegetettségkezelő (extensible threat management – XTM) megoldást kínáljanak. Az akvizíció nyomán megszerzett termékek révén a WatchGuard felhasználóinak lehetőségük lesz a vállalati IT-biztonság kiterjesztésére a hálózat, az adatok és az alkalmazások védelmét illetően.

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre

a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Ceginfo szolgáltatásunkra oldalunkon!

ceginfo.computerworld.hu

Windowsos szabadság

Ha Microsoft Windowst futtatsz, tartozol magadnak annyival, hogy kipróbáld az alábbi kilenc nyílt forráskódú alkalmazást – állítják amerikai laptársunk, az InfoWorld szerkesztője. Az Infoworld összeállításában szerepelnek szélesebb körben ismert és kevésbé populáris alkalmazások is, de mindegyik kiváló. [Írta: Randall C. Kennedy]

Sokan azt gondolják – bocsássuk rögtön előre: tévesen –, hogy az ingyenes, nyílt forráskódú szoftver és a Microsoft Windows kölcsönösen kizárják egymást. Elvégre a nyílt forráskódú fejlesztési modell legszorosabban a Linux operációs rendszerrel társítják, vagy kevésbé szorosan a változatos Unix-változatokkal. Úgyhogy amikor valaki a kettőt együtt említi, fel kell készülnie arra, hogy egyesek furcsán fognak ránézni. Pedig van az ingyenes és nyílt forráskódú alkalmazásoknak egy egyre növekvő, impozáns csokra, amely kifejezetten a rettenthetetlen Windows-felhasználókat várja.

Egyet közülük valószínűleg már mindenki ismer: a Mozilla projekt webböngészője, a Firefox régóta létezik. Ez az egyik legjobb példa arra, hogy a nyílt forráskódú fejlesztés hogyan tud olyan első osztályú megoldást produkálni, ami maga mögé utasítja a riválisokat. Am hiba lenne a Mozilla.com-nál elakadni, hiszen a Firefoxon kívül számos más nyílt forráskódú kincs várja, hogy a felhasználók felfedezzék. Vannak közöttük olyan eszközök, amelyek fejleszthetők a produktivitást, kiterjesztik kommunikációs lehetőségeinket, vagy éppen abban segítenek, hogy elháríthassuk a biztonsági fenyegetéseket.

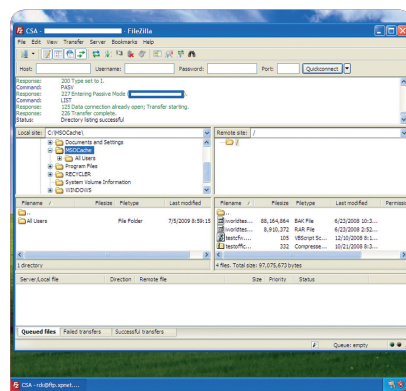
KAPCSOLÓDJON KÖNNYEDÉN A FILEZILLÁVAL!

A FileZilla egyike azoknak a kifinomult és modern internetes eszközök-

nek, amelyek nélkül manapság szinte élni sem tudunk. A program lényegében egy jól felszerelt windowsos FTP-kliens, amely az FTP-oldalak elérését hatékony, produktív folyamatá várazsolja. Legfőképpen azt szeretjük benne, ahogyan a sok állományból álló adatátvitelt kezeli. Manapság egy FTP-klienst legfőképpen arra használunk, hogy különböző weboldalakat frissítsünk. Így azt a képességét, hogy nagy mennyiségű módosított forrásállományt is fel tud dolgozni, különösen hasznosnak találtuk. A legtöbb művelet egyszerű *húzd és ejtsd* (drag and drop) módszerrel végezhető el. Ha azonban éppen arra van szükségünk, hogy nagyobb ellenőrzést gyakoroljunk az adatátvitel felett, akkor beléphetünk a FileZilla szédítő méretű konfigurációs menüjébe. Ott például megtaláljuk az időzónák kezelésének lehetőségét, ami nagyon nagy segítség, ha olyan szervereket használunk, amelyek például kilenc órával eltérő időzónában működnek.

A FileZilla tényleg az adatátviteli programok svájci bicskája és egyben ez a gyengesége is. A készítő az abba nagy igyekezetében, hogy minden elképzelhető FTP-forgatókönyvet lefedjenek, egyfajta Frankenstein terméket készítettek – a felhasználói felületek többféle iskolájának fura keverékét. Például a program, amely most a 3.1-es változatánál tart, egy archaikus kinézetű, a 3.1-es Windows-érára jellemző eszközsorot használ, a legtöbb opciót és hatha-

tós szolgáltatást pedig fa struktúrájú párbeszédpanelokba és menübe temeti.

FileZilla	Szolgáltatás	FTP-kliens
	Weboldal	http://filezilla-project.org/
Summa	a FileZilla egyetlen Windows kezelőfelületi szépségversenyt sem fog megnyerni. De ha képesek vagyunk túltenni magunkat a külsején, akkor az egyik létező legjobb FTP-klienst fedezhetjük fel Windows, Mac OS X és Linux alá	

A FileZilla központi ablaka szintén egyfajta atavisztikus visszaütés, megtévesztő, négypaneles könyvtár-fával és olyan elrendezéssel, amely a régi Windowsok állománykezelőjé- re emlékeztet. Valójában a FileZilla

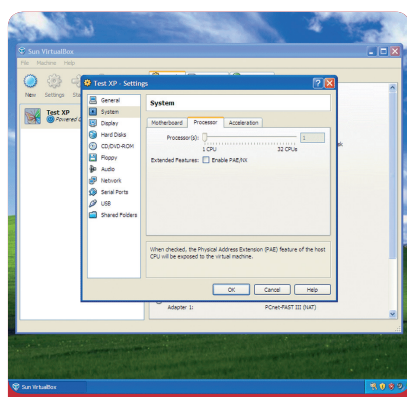
teljes felhasználói felülete egy kissé korosnak tűnik, ami talán annak a mellékhatása, hogy a kliensprogram több platformra is létezik.

Bár nem a FileZilla a legcsinosabb windowsos alkalmazás a világon, elvégzi a feladatát, és szolgáltatások sokaságát kínálja ahhoz, hogy automatizálja és egyszerűbbé tegye nagy mennyiségű állomány átvitelét.

DUPLA OPERÁCIÓS RENDSZER ÖRÖM A VIRTUALBOXSZAL

A VirtualBox szedett-vedett, kicsit zavaros programból nőtte ki magát a desktopvirtualizáció komoly versenyzőjévé. Az érdem elsősorban a Suné. Az open source termékek iránt elkötelezett cég átvette a VirtualBoxot alulfinanszírozott eredeti fejlesztőjétől, az InnoTek GmbH-től, és megfelelő technikai erőforrásokat és figyelmet biztosított a program továbbépítéséhez, hogy az eredetiben rejlő lehetőségek kibontakozhassanak.

Az eredmény kiváló: a Sun VirtualBoxa rivalizál a VMware kategóriateremtő Workstation termékével – sőt bizonyos aspektusból túl is haladja. A VirtualBox hordozó és vendég operációs rendszer támogatása kiterjed gyakorlatilag a Windows, a Linux, a Unixok és a Mac OS X összes 32 és 64 bites változatára. És bár hiányzik belőle fizetős vetélytársának szofisztikált IDE- vagy különálló virtuális gép autorizációs képessége, ezt azzal próbálja ellensúlyozni, hogy nagyobb teljesítményt

VirtualBox

Szolgáltatás asztali virtualizációs környezet

Weboldal www.virtualbox.org/

Summa ha csak nincs nagy szükségünk a VMware Workstation fejlesztőkre kihagyott szolgáltatásaira (IDE-integráció, Easy Install, robusztus snapshotok valós idejű visszajátással), igazából nincs oka, hogy pénzt adjunk ki egy virtualizációs programért. Igen, a VirtualBox 3.0 enygyire jó

kínál. Ennek egy eleme például az, hogy virtuális gépenként akár 32 virtuális processzort és 16 gigabájt memóriát is támogat. (A VMware Workstation 6.5 maximum két processzort és 8 gigabájt memóriát támogat virtuális gépenként.)

Sajnos a VirtualBoxnak is van Achilles-sarka: a felhasználói felület – azaz egy újabb áldozata van a keresztplatform-fejlesztésnek. A VirtualBox felülete rengeteg nem szabványos megoldást és egyedi párbeszédablakot kínál, amelyek jobban illeszkednének egy Linux vagy Unix rendszerbe, mint a Windows bármelyik kiadásába. Bár a VirtualBox igyekszik segíteni a vendég operációs rendszer konfigurálásának folyamatába – például azzal, hogy megjelölje az inkompatibilis konfigurációs paramétereket, és korrekciókat is javasol – a közelében sincs a VMware-féle Easy Install mechanizmusnak.

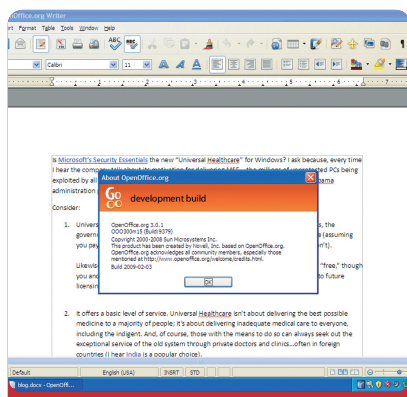
Bár a felhasználói felület nem a legszebb, a VirtualBox remekül lefedti az alapokat és a 3.0-s változattól kezdve fény elhomályosítja a VMware Workstationét a processzor- és a memóriakálázhatóság terén. Érdekes lesz megfigyelni, hogy a VMware miként reagál erre a potenciális fenyegetésre a desktopvirtualizáció területén.

Vigyázz, VMware! A VirtualBox 3.0 akár 32 virtuális processzort is támogat vendég operációs rendszerként, ezzel vezető a desktopvirtualizáció területén a skálázhatóságban

TUDJUK LE A MUNKÁT INGYENES IRODAI PROGRAMMAL!

Az OpenOffice.org egyike azoknak az eszközöknek, amelyeket a leggyakrabban említenek meg, ha a nyílt forráskódú közösség legütőképesebb munkái kerülnek szóba. Mivel van benne szövegszerkesztő, táblázatkezelő, bemutatókészítő, sőt rajzoló és adatbázis-funkció is, gyakorlatilag teljes értékű irodai programcsomagot kínál, nem is akármilyen minőségben: képes az olyan cégek, mint a Microsoft, a SoftMaker, a SaaS, a Google vagy a Zoho „fizetős” termékeivel konkurálni. Ezenkívül számos olyan céges változathoz ad alapot, mint az IBM Symphony és a Novell Go-OO.org.

Sajnos vannak hátulütői is annak, hogy az OpenOffice.org reflektorfénybe került. Legfőképpen az, hogy

OpenOffice.org

Szolgáltatás irodai alkalmazás programcsomag

Weboldal <http://hu.openoffice.org/>

Summa az OpenOffice.org üto-képes irodai alkalmazásgyűjtemény olyan cégeknek, amelyek egyrészt szeretnének spórolni a költségeken, másrészt nem létfontosságú számukra a Microsoft Office-szal való tökéletes kompatibilitás

gyakran válik a nyílt forráskódú fejlesztések ellenlbasainak céltáblájává. Egyrészt kritizálják azért, hogy kezd túl testessé válni, másrészt elég sűrűn elhangzik a vąd, hogy megadja magát a „szolgáltatásitisz” nevévü betegségnek. Ez utóbbin azt értik a kritikusok, hogy az openOffice.org minden új verzióval igyekszik megfe-

lenni a piacot uraló Microsoft Office-nak, illetve keresi azokat a pontokat, ahol lepipálhatná azt. Sajnos van a programnak néhány alapvető hiányossága, mindenkélt az, hogy a fejlesztők egyelőre nem tudták megoldani tökéletesen a Microsoft formátumú állományok megbízható importálásának és exportálásának képességét. Ennek következtében azonban számos potenciális céges felhasználó számára eleve lehetetlené válik, hogy ezt az ingyenes Office alternatívát használja.

Persze így is maradnak szép számmal olyan cégek, valamint egyéni felhasználók, amelyeknek/akiknek ez nem kardinális kérdés, mert nincs szükségük arra, hogy gyakran cseréljenek adatot a Microsoft Office-szal. Nekik az OpenOffice.org üto-képes eszközt kínál ahhoz, hogy elérjenek nagyjából bármit, amit egy tipikus üzleti felhasználó megkíván. Az OpenOffice.org Writer vetekszik a Microsoft Worddel a szolgáltatások terén, a Calc és Presentations pedig több mint megfelelő a legigényesebb felhasználók számára is.

Az OpenOffice.org az ingyenes, nyílt forráskódú alkalmazások kvintessenciája, teljes körű irodai alkalmazásgyűjtemény.

TERJESSZE KI HORIZONTJÁT A MOZILLA FIREFOXSZAL!

Mint ahogy az OpenOffice.org, a Firefox is szinte szinonimája az ingyenes nyílt forráskódú fejlesztésnek. Ugyanakkor a közösség legnagyobb sikertörténete is, hiszen a weben szörfölők több mint 30 százaléka a Firefox valamilyen változatát használja. A történet még inkább figyelemreméltó, ha visszaemlékszünk arra, hogy a Microsoft néhány kurta évvel ezelőtt még az internethasználók 90 százalékát szolgálta ki a Windows operációs rendszerekhez mellékelt Internet Explorerrel.

Bár a Firefox ingyenes, nem hullik az ember ölébe úgy, mint az Internet Explorer, meg kell keresni, le kell tölteni és telepíteni is kell – azaz olyan feladatokat kell elvégezni vele kapcsolatban, amelyek meghaladják az átlagfelhasználó képességeit. A Mozilla.org képes volt arra, hogy legyőzze az emberek eredendő lustaságát, és a felhasználók széles körét győzze meg arról, hogy érdemes kipróbálni a Firefoxot, amivel bizonyították a közösség pozitív fogadtatásának erejét. A menő, hozzáértő felhasználók – úgy tűnik – Firefoxot használnak, míg az Internet Explo-

rerről úgy tartják, hogy az igénytelenek és a béna kezdők választása.

Az is segít, hogy a Firefox bitang jó böngésző, fulladásig tömve számos szolgáltatásokkal, átgondolt csinosításokkal. Ilyen például a „one-touch bookmarking”, integrált keresés és a címező – amely „awesome bar”-ként is ismert. Ha olyasmit találunk a Firefoxban, ami nem tetszik, vagy hiányzik egy szolgáltatás, akkor a 6000-nél is több kiegészítő egyike valószínűleg már megoldotta a problémát. Igazából ez az aktív, kiegészítőket gyártó közösség az, ami a Firefoxot olyan vonzóvá teszi.

Mozilla Firefox

Szolgáltatás internetböngésző

Weboldal www.mozilla-europe.org/hu/firefox/

Summa a Firefox az ingyenes nyílt forráskódú fejlesztések szabványos érték-mérője, és ragyogó példája annak, hogy egy közösségorientált fejlesztési folyamat mit képes elérni

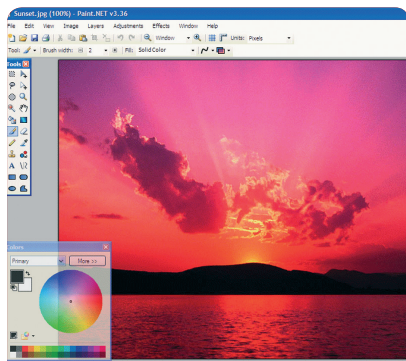
A Firefox az ingyenes, nyílt forráskódú fejlesztések szabványos érték-mérője olyan szolgáltatásokkal, amelyek lepipálják a cégek fejlesztette webböngészőket.

MUTASSUK MEG KREATÍV OLDALUNKAT A PAINT.NET-TEL!

A Paint.net kép- és fotószerkesztő alkalmazás viharos múltra tekint vissza. Eredetileg teljes egészében nyílt forráskódú projektként indult, de fejlesztői arra kényszerültek, hogy a korlátozó, Creative Commons License (változatlanul ingyenesen hozzáférhető, de forráskód nélkül) alatt jelentessék meg, miután egyes gátlástalan illetők úgy döntöttek, hogy átnevezik az eredeti programot, és megpróbálják pénzért értékesíteni.

Jelenleg a Paint.net-re csak az „ingyenes” rész igaz a FOSS (Free and

Open Source Software – szabad/ingyenes és nyílt forráskódú szoftver) rövidítésből, ami igencsak sajnálatos, hiszen a program igazi gyöngyszem.

Paint.net

Szolgáltatás kép- és fotószerszertő

Weboldal <http://paint.net/>

ha a képszerkesztési igényeink visszafogottak, és nem gondolkodunk azon, hogy a képszerkesztési környezetünk esetleges réseit olyan eszközökkel tömjük be, mint például a lapolvasók, akkor a Paint.net lehet az az alkalmazás, amire szükségünk van

Summa

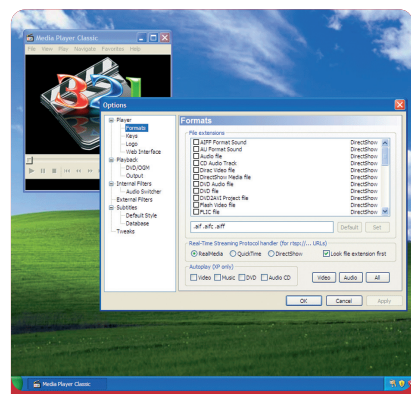
A Paint.net-et egy csapat Washington State Universityre járó diák tervezte. Az volt a céljuk, hogy kiváltásuk a Windows beépített, őskori Paint nevű alkalmazását. A program szofisztikált képszerkesztési képességei tárházát vonultatja fel: kezeli a rétegeket (layer), beépülő modulok (plug-in) segítségével újabb képszerkesztési effektusokat lehet hozzáadni, emellett számos állománytípust támogat. A Paint.net fanatikus hívei szeretik azt gondolni, hogy kedvenc képszerkesztőjük funkcionális alternatívája az olyan jól ismert és drága pénzért mért eszközöknek, mint az Adobe Photoshop vagy a Paint Shop Pro. Valójában a kulcsfontosságú területeken – esetválasztás, feliratok elhelyezése és manipulálása stb. – vannak korlátai, ráadásul nagyon hiányzik belőle a lapolvasók kezeléséhez szükséges TWAIN támogatás. Ezek olyan hiányosságok, amelyek miatt az alkalmazásnak az amatőr ligában a helye. A program a Microsoft .Net keretrendszeren alapul, ami némileg megdobja komplexitását. Ugyanakkor, ha máshoz nem használjuk a .Net Frameworköt, akkor nem biztos, hogy gazdaságos, hiszen a program hardverigényéhez

hozzá kell számítanunk egy jókora területet a háttértár-kapacitásunkból is, hiszen például a 3.5-ös SP1 több mint 200 megabájtot foglal el.

Bár a Paint.net talán nem kész még arra, hogy a legjobb fizetős képszerkesztő programokkal konkuráljon, már elég izmos ahhoz, hogy kielégítse a legtöbb amatőr művészi igényeit

VISSZA A JÖVŐBE A MEDIA PLAYER CLASSICAL

A Media Player Classic valószínűleg nagyon sokakban kelt vegyes érzelmeket. Egyrészt majdnem azonosnak tűnik azzal az eredeti Media Player-kiegészítővel, amelyet a Windows 9x-ekhez mellékeltek néhány éve. Másrészt a külső megjelenése megtévesztő, mert a motorháztető alatt az MPC egy igazi rejtőzködő szörnyeteg, beépített támogatással audio- és videoformátumok széles skálájához, egy bővíthető architektúra, amely

Media Player Classic

Szolgáltatás univerzális médialejátszó

Weboldal <http://sourceforge.net/projects/guliverkli/>

az MPC olyan eszköz, amire mindenkinek szüksége van, aki komolyan foglalkozik médiaállományok lejátszásával. Még akkor is, ha nem használjuk gyakran, jó ötlet tartani belőle egy példányt a kompatibilitás ellenőrzésére, tesztelésére

Summa

a látszatra rejtett szolgáltatások kiemérhetően tárháza.

Minden nosztalgiát félretéve, az integrált visszajátszási támogatás az, ami az MPC-t olyan népszerűvé teszi. Egyszerűen elég csak letölteni a programot a SourceForge.net weboldalról, és futtatni (nem kell telepíteni), és máris képesek vagyunk döbbenetesen sok formátumú médiaállományt – beleértve az MPEG/MPEG-2/MPEG-4, DivX, Xvid,

és CD/VCD/DVD-t is – lejátszani anélkül, hogy külső kodekeket kellene telepíteni. Sokan tekintenek úgy az MPC-re, mint a médiaállományok lakmuspapírjára. Ha az MPC nem tudja lejátszani, akkor valószínűleg valami baj van az adott állománnyal.

Vannak olyan esetek, amikor az MPC nem szolgál teljes körű támogatással (például az Ogg Vorbis formátumú állományokról közismert, hogy vannak velük problémák). Ezekben az esetekben az MPC – amely a Microsoft DirectShow média streaming architektúrájára épül – képes külső kodeket felhasználni a célból, hogy a problémás állományt lejátszsa. Az MPC még arra is képes, hogy digitális videorögzítőként működjön. Támogatja a legtöbb Windows-támogatott tévévevőt. Ezért például képes a tévéadásokat lemezre rögzíteni. (A program magyar fejlesztők munkája – a szerk.)

Ne hagyjuk, hogy megtéveszsen bennünket a Media Player Classic külseje! Ez nem apukánk médiajátékszója a régi gépéről, aminek a legjobb bizonyítéka a számos médiaformátum beépített támogatása

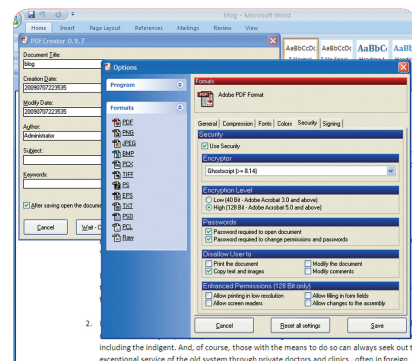
BÍZD A PDFCREATOR-OS SRÁCRA!

Régi probléma, hogy egy Adobe PDF (Portable Document Format – hordozható dokumentumformátum) állományt létrehozni vagy túl bonyolult, vagy túl drága. Régen tipikusan két lehetőség közül választhattunk: vagy fizettünk egy Adobe Acrobatért, vagy megpróbálkozhattunk valamelyik cég „nyomatás állományba” megoldásával. Csakhogy ez utóbbiak egy részéért vagy többet kellett fizetni, mint amennyit ér, vagy kétes minőségű eredményt produkált.

Ez megváltozott a GhostScript színre lépésével, valamint azzal, hogy később a programot kiadták GNU GPL licenccel is. Ez aztán megmozgatta a szabad szoftverek híveinek fantáziáját: aki csak egy kis programozói tudással is bírt, elkészítette a saját PDF-készítő és -szerkesztő megoldását, ami a GhostScriptet használta keretrendszerként. De mit tegyen az, aki nem programozó? Nem probléma! Számos előre elkészített alkalmazás teszi lehetővé PDF generálását, melyek közül messze a legnépszerűbb a PDFCreator, ami a SourceForge-ról tölthető le.

A PDFCreator úgy települ Windows alá, mint egy virtuális nyomtatómeghajtó, így lehetővé teszi a dinamikus PDF-generálást virtuáli-

san bármilyen Windows-alkalmazás alól. A program támogatja az Adobe PDF-opciók széles skáláját, beleértve a jelszavas védelmet – a felhasználói és a szerzői jelszót is – és a 128 bites titkosítást. Ha van negatívuma a PDFCreatornak, akkor az a rengeteg konfigurációs opció. Szerencsére ezek mélyen el vannak dugva a program Options párbeszédablakába. A legtöbb felhasználónak azonban nem kell ezekhez nyúlni, hiszen az alapbeállításokkal is jó eredményeket ad a program.

PDFCreator

Szolgáltatás PDF-készítő és szerkesztő

Weboldal www.pdfforge.org/products/pdfcreator

ha időnként PDF-állományokat kell generálnunk a PDFCreator kitűnő megoldás, és nagyszerű alternatívája a boros árú Acrobatnak

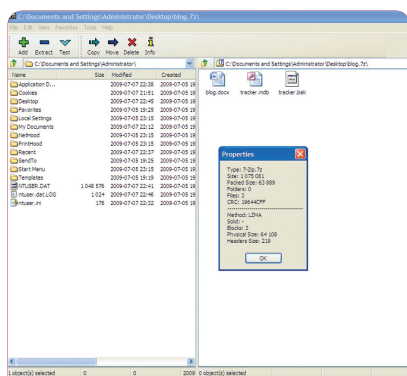
Summa

Felejtjük el az Adobe Acrobatot! A PDFCreatorral könnyedén generálhatunk PDF-állományokat.

HÚZZUK MEG A NADRÁGSZÍJÁT A 7-ZIPPEL

A 7-Zip újabb nagyszerű példája annak, amikor egy ingyenes, nyílt forráskódú projekt onnan folytatja, ahol számos fizetős program megállt. A 7-Zip számos formátumban tömörített állományt képes kicsomagolni az ARJ-től a ZIP-ig, és szinte mindent a kettő között. Saját fejlett LZMA-alapú tömörítőmotorja olyan teljesítményt nyújt, amely képes felvenni a versenyt a RAR-ral és az ACE-szel, miközben teljesen nyitott és bővíthető marad.

Először akkor találkoztunk a programmal, amikor egy weboldalról az amúgy testes NVIDIA meghajtócsomagot töltöttük le egy vacakoló internetkapcsolaton keresztül, és a csomag ezzel a programmal volt tömörítve önkicsomagoló formátumban.

7-Zip

Szolgáltatás	állománytömörítő
Weboldal	www.7-zip.org/
Summa	a 7-Zip minden olyan szolgáltatást, amit elvárhatunk egy állománytömörítő alkalmazástól; gyors és megbízható, ráadásul számos formátumot támogat

A 7-Zip soha nem hibázott még nálunk, gyorsan és megbízhatóan működött, ami sokkal több, mint amit el tudunk mondani a PKZIP-

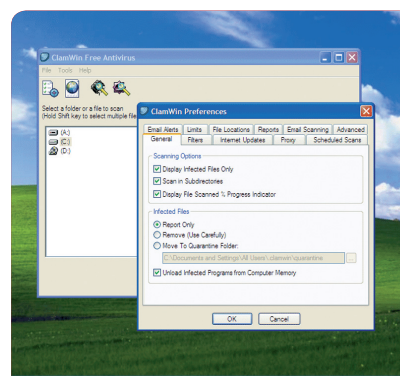
ról és számtalan változatáról. A 7-Zip ingyenes nyílt forráskódú program, ami a GNU LGPL alatt jelent meg, úgyhogy még csak a tömörítők jól ismert nyaggaató képernyőin sem kell átverekednie magát az embernek.

A 7-Zip LZMA-alapú algoritmusával kitűnő tömörítési arányt kínál.

CSÍPJUK NYAKON A KÁRTEVŐKET A CLAMWINNEL!

A ClamWin ingyenes és nyílt forráskódú vírusvédelmi rendszer, amely jobbra átfogó védelmet nyújt az elterjedt kártevők többsége ellen. Azért „jobbára”, mert a programból hiányzik a valós idejű, az állományok futtatásakor automatikus ellenőrzés, ami kritikus eleme bármely modern vírusvédelmi megoldásnak.

A ClamWinnel manuálisan kell elindítani a vírusellenőrzést a gyanús állományon (egykes felhasználók kifejezetten kedvelik, hogy a régi iskolát követve, kézzel indítsanak el egy vírusellenőrzőt). Ha ezzel együtt tudunk élni, akkor a ClamWin elfogadhatóan robusztus megoldás lesz. Vírusdefiníciós adatbázisa automatikusan frissül, és tartal-

ClamWin

Szolgáltatás	víruskereső
Weboldal	www.clamwin.com
Summa	a ClamWin remek alapszintű védelmet nyújt, de hiányzik belőle a valós idejű ellenőrzések képessége, ami inkább a „régimotorosok” számára teszi vonzóvá

maz egy beépülő modul az Outlook-hoz, amely valós időben végzi az üzenetek és a csatolmányok ellenőrzését, valamint az időzítő funkciót,

hogy automatizálja a proaktív ellenőrzéseket. Ahogy a legtöbb nyílt forráskódú megoldás, a ClamWin is rengeteg finomhangolási opciót kínál, amelyekkel a felhasználó a saját ízlése szerint formálhatja át.

A Microsoft Security Essentials (MSE) ClamWin volt az egyik leggyorsabb megoldás arra, hogy ingyenes vírusvédelmi megoldást szerezzünk be a Windows alá.

Most, hogy a Microsoft már a saját, robusztus és teljesen automatizált megoldását is kínálja gyakorlatilag mindenkinek ingyenesen, aki jogtisztan változattal rendelkezik a Windowsból, a ClamWin kicsit fogyatékosnak tűnik mellette. Persze, ha egy olyan ingyenes antivírus megoldásra vágyunk, amelynek megvan a nyílt forráskódú átláthatósága, akkor a ClamWin a megoldás. (A cikk írása óta a helyzet annyiban változott, hogy a Microsoft lezárta a nyilvános béta-tesztelést. Jelenleg nem lehet tudni, hogy a program mikor lesz hozzáférhető, de előbb-utóbb biztosan.)

A ClamWin a finomhangolók paradijsoma, a konfigurációs paraméterek sokaságát kínálja.

PC WORLD
KONFERENCIA

GREEN IT 2009

KONFERENCIA ÉS TERMÉKBEMUTATÓ

2009. szeptember 30. ► Europa Hotels & Congress Center
1021 Budapest, Pálos u. 2.

Fő téma: Pénzt hozhat a zöld-gondolkodás. Környezetkímélő vállalati megoldások, takarékoság és környezetvédelem.

A konferencián a terület elismert előadói a következő témákat dolgozzák fel

- Energiatakarékos stratégia kialakításának fontossága az IT-ben
- Költségcsökkentés a válságban
- IT-outsourcing
- Zöldiroda, facility menedzsment
- Energiatakarékos szerverek
- Szerverhosting, virtuális szerverek
- „Zöld” informatikai termékek
- Leselejtezett hardverek kezelése
- Adathulladék kérdésköre
- „Zöld” hálózatok
- Pályázatok és források

Meghívott szakmai előadók

- *Dr. Zombor Ferenc* főosztályvezető, A jövő nemzedékek országgyűlési biztosának irodája
 - *Baranyák Zoltán* szakértő, Hulladék Munkaszövetség
- További előadók felkérés alatt.

Gold partnerek: **GIGABYTE**

WD Western Digital

<http://computerworld.hu/konferencia>

Utazó elektronikai hulladék

A hulladékgazdálkodás rendkívül összetett és költséges feladat. Részben ez a magyarázata annak, hogy a fejlett országok elektronikai cégei gyakran adományként többségében használhatatlanná vált számítógépeket küldenek harmadik világbeli országoknak. [Írta: Kodolányi Balázs]

Egykorlat természetesen azt is eredményezi, hogy az ártalmatlanítás nem a gyártókat terheli. Nemcsak az amerikai cégek választják ezt az utat, sok angol cég is küld Ukrajnába, Romániába, Ázsiába és Afrikába elektronikai hulladékot. A szállítmányok nagy része a helyi illetékesek tájékoztatása szerint valójában működésképtelen gépekből áll, így azok megérkezésük után rögtön a szemételepekre kerülnek. **Mivel az elmaradottabb országokban még kiforratlan a visszagyűjtés és újrahasznosítás háttérpára, a fémtartalmú berendezések komoly szennyezést okoznak a talajban vagy az élővizekben.** Sok zöld szervezet küzd azért, hogy teljesüljön a környezeti igazságosság elve, és ne a gazdaságilag elmaradott országokat terhelje a fejlett társadalmak környezetszennyezése – előbbiek valószínűleg nincsenek tisztában a környezeti kockázatokkal és az egészségkárosító következményekkel.

Az egyre növekvő mennyiségű elektronikai hulladék az Európai Uniónak is komoly fejtörést okoz. Átlagosan 16 kilogramm ilyen kategóriába sorolható hulladékot termel évente egy fogyasztó, Európaszerte ez évi hat tonnát tesz ki. Ez az adat az erőforrások rettenetes pazarlásáról tanúskodik. De ami még fájóbb: hatalmas környezeti kockázatra hívja fel figyelmünket. Ugyanis az elektromos berendezések és az elektronikai felszerelések rendkívül mérgező nehézfémeket és szerves szennyezőanyagokat tartalmaznak.

Az Európai Unió megtiltotta bizonyos veszélyes hulladékok kivételét azokba az országokba, amelyek nem tagjai a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek (OECD).

A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS RÓL

2005 decemberében hosszú távú stratégiát dolgoztak ki arra, hogy Európa olyan „újrahasznosító társadalommá” váljon, amely a hulladék keletkezésének elkerülésére törekszik, és a hulladékot erőforrásként hasznosítja. Első lépésként a bizottság azt javasolta, hogy az unió vizsgálja felül az 1975-ben elfogadott, hulladékról szóló keretirányelvet, állapítson meg szabványokat az újrahasznosításra, és tegye kötelezővé a tagországok számára hulladékkeletkezés megelőzésével foglalkozó nemzeti programok kidolgozását.

Némi változás történt az Egyesült Államokban is. Napvilágot látott egy megszorító jegyzék az elektronikai hulladékok tengerentúli szállítmányozásáról, újraírták az elektronikai hulladékok külföldre szállíthatóságáról szóló szabályokat. Minderre egy akció keretében is felhívták a figyelmet, amikor a közelmúltban az amerikai kongresszus személyzete által termelt elektronikai hulladékokat gyűjtöttek egy teherautóra.

Érthető módon az utóbbi években fokozódott a jogalkotók nyugtalansága is, mert az Egyesült Államok és az európai országok elektronikai hulladéka egyre nagyobb mennyiségben utazott Kínába, Indiába és más olyan országba, ahol azt úgy semmisítik meg, hogy előbb kalapáccsal szétzúzzák,

majd a főlhalmozott éghető hulladékot gödrökbe helyezve meggyújtják. Több környezetvédő szervezet is kifogásokkal élt ezzel kapcsolatban, mivel szerintük a törvények túl engedékenyek, és rengetek kiskapus lehetőséget adnak a tudatos környezetszennyezésnek.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Az Európai Unió számos irányelvet fogadott el a hulladékgazdálkodással

Az EU véget kíván vetni annak a folyamatnak,

hogy a hulladék mennyisége a gazdasági fejlődéssel arányosan növekedjen.

kapcsolatban. Az első, **az 1975-ben elfogadott hulladékról szóló keretirányelv arra kötelezte a tagállamokat, hogy ösztönözzék a hulladékok keletkezésének megelőzését, illetve környezetbarát módszerekkel való ártalmatlanításukat.** 1991-ben életbe lépett a veszélyes hulladékokról szóló új irányelv, amely felállította a veszélyes hulladékok kezelésére vonatkozó szabályokat. 1992-ben vezették be az ököcímékét, amely jelzi a fogyasztóknak, hogy melyek a környezetbarátnak minősülő termékek.

1994-ben született egy irányelv a csomagolásról és a csomagolási hulladékról, amely ezek újrahasznosítását és újrafeldolgozását célozta, és amelynek hatására szélesebb körben terjedt el a szelektív hulladékgyűjtés. 2008-ra azt a célt tűzték ki, hogy a csomagolási hulladékok 55–80 százalékát újra feldolgozzák, és 60 százalékát újrahasznosítják.

Az Európai Parlament 2002 decemberében elfogadott két új irányelvet, amelyek célja az egyre növekvő elektronikus hulladékgazdálkodás ésszerűsítése. **Az EP képviselői akkor úgy döntöttek, hogy a gyártókkal fizettetik meg a termékeikből származó hulladék összegyűjtését, kezelését és újrahasznosítását, emellett azonban a fogyasztókra is hárítottak kisebb terheket.**

A tagállamoknak meg kellett teremteni a lehetőséget arra, hogy a fogyasztók a régi elektromos berendezéseket a környékükön található gyűjtőhelyeken ingyenesen elhelyezhessék. E gyűjtőhelyek működtetésének, a hulladék újrahasznosításának és kezelésének költségeit a gyártóknak kell állniuk, vagy maguknak kellett létrehozniuk ilyen létesítményeket.

A két jogszabály rendelkezéseinek teljes megvalósítására közel 6 év állt a tagországok rendelkezésére. Az új irányelvek hatálybalépését követően harminc hónapig a kereskedelmi forgalomba kerülő termékek összegyűjtésének költsége megoszott a piacon lévő gyártók között: piaci részesedésük arányában kellett hozzájárulniuk a hulladékgazdálkodás költségeihez.

A gazdátlan termékek összegyűjtésére és eltávolítására többféle javaslat készült: újrahasznosítási biztosítás, befagyasztott bankszámla, illetve e hulladék kezelésének finanszírozásához való hozzájárulás. Emellett az EU szigorú szabályt vezetett be a berendezések megjelölésére.

A hulladékgazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseket a tagállamoknak 2004. augusztus 13-ig kellett átvenni saját törvénykezésükbe; a magyar jogszabály például 2005. augusztus 13-ától követeli meg az EU-irányelv rendelkezéseinek hazai alkalmazását.

A következő fontos határidő 2006. december 31. volt. Erre az időpontra a legtöbb EU-tagországnak évente legalább négy kilogramm begyűjtött elektronikai hulladékot kellett szavatolnia háztartásonként. Ugyanerre az időpontra a gyártóknak biztosítaniuk kellett a kategóriánként változó mértékben előírt hulladék-újrahasznosítási rátát. Magyarország – néhány újonnan csatlakozott tagországgal együtt – a fenti előírások teljesítésére 24 hónap haladékot kapott.

A veszélyes összetevők gyártás során történő felhasználásáról rendelkező másik direktíva rendelkezései szerint elvileg 2006. július 1. után már nem kerülhetett piacra olyan elektronikai berendezés, amely ólmot, higanyt, kadmiumot és hat vegyértékű krómot tartalmaz, vagy a felhasznált műanyag alkatrészeket PBDE (polibrom-difenil-éter) vagy PBB (polibromozott bifenil) gyulladáskésleltető anyagokkal kezelték. Az unió célul tűzte ki a rendkívül mérgező dioxinok használatának 90 százalékos csökkentését 1985 és 2000 között. Egy 2005-ben hatályba lépett irányelv tovább korlátozta a hulladékégetés során kibocsátható dioxin mennyiségét.

2007-től kötelezővé vált a hulladéklerakók által kibocsátott metán befogása és kezelése.

Magyarországnak 2008. december 31-re kellett elérnie a háztartásokból begyűjtött 40 000 tonna e-hulladék mennyiségét évente.

MÉRGEK A SZÁMÍTÓGÉPBE

Bár az utóbbi években nagy előrelépés mutatkozott az elektronikai cikkek gyártásában, még mindig léteznek lebontásra váró, kevésbé környezetkímélő eljárással készült termékek. A hagyományos monitorban a képcső elektronsugárzását egy-két kilogramm ólom felhasználásával csökkentették, az üveget báriummal kezelték előlről, belső felületén kadmium- és cinktartalmú bevonat volt. A műanyag ház ég-

hetőségét PBDE-vel csökkentették. A számítógép külső házában krómot használtak. A belső és külső kábelek szigetelése PVC, a lágállóságot itt is PBDE-vel oldották meg. Fontos kellek még a számítógépekben a nyomtatott áramköri lapok. Félvezetők és más elemek rögzítéséhez ón-ólom-tartalmú forrasztóanyagot használtak. Ez az eljárás többé-kevésbé még mindig létezik. A csatlakozók és egyéb részegységek berilliumot tartalmazhatnak, a korábbi eljárással előállított elemek higany és kadmium felhasználásával készültek.

NEMCSAK KÖTELEZŐ, HANEM ERDEMES IS GYŰJTENI

Az elkülönítetten gyűjtött elektronikai berendezések nem szennyeznek tovább a környezetet. A legtöbb eszköz fémanyaga és a nyomtatott áramköri lapok fémtartalma újrahasznosítható, tehát értéket képviselnek.

Az elektronikai alkatrészekel beültetett nyomtatott huzalozású lemezekben több, környezetre veszélyes anyag található.

Az üvegszálás műanyag lemezek égéskésleltető anyagot tartalmaznak. A forrasztáshoz ón-ólom ötvözetet használnak, az alkatrészekben réz, az áramforrásokban higany és kadmium is megtalálható. Az e-hulladékok összetevői között szerepelnek az úgynevezett problémás (higany, berillium, ólom, kadmium, arzén, antimon, bizmut), az értékes (réz, ezüst, arany, palládium) és az alapfémek (vas, alumínium, nikkel, ón, cink). Halogén-elemek is (bróm, fluor, klór...), de éghető műanyagok is alkotói az elektronikai berendezéseknek. Ha az e-hulladékot lerakással és égetéssel kezelik, jelentős környezeti károkat okozhatnak, viszont ha feldolgozásos eljárásba veszik, gazdag fém- és energiaforráshoz juthatnak feldolgozói. Jó példát mutatnak a skandináv országok, ahol az elektronikai hulladékok 80 százalékát visszagyűjtik, amivel rengeteg hasznos anyagot mentenek meg. (Az informatikai eszközökben használt anyagok egészségkárosító hatásáról lásd keretes írásunkat.)

Jelentős energiát is megtakaríthatunk azáltal, ha elkerüljük azokat az energiaigényes eljárásokat, amelyek a természetben előforduló ércek fémoxidjainak redukálásához szükségesek. Így a másodlagos nyersanyagforrások kiaknázásával is jóval kevesebb kárt okozunk a környezetben, mint a hagyományos bányászati tevékenységek során – a bányászat energiaigénye a világ energiafelhasználásának

Egészségkárosító anyagok

Összegyűjtöttünk néhány anyagnevet, amelyeket az informatikai eszközökben használnak, és amelyek bizonyos körülmények között erősen környezetszennyezők, sőt akár mérgezők is lehetnek.

Dioxin (TCDD): rendkívül erős mérge, a dibenzo-dioxin tetraklór-származéka. Emellett mutagén, teratogén (az embrióban vagy a magzatban okozhat fejlődési rendellenességeket) és rákkeltő hatású. A vietnami háborúban lombtalanításra használták, és a nehezen bomló szennyezőanyag súlyos egészségi károsodásokat okozott. A háztartási hulladékban mindig akadnak klórtartalmú szénvegyületek, például PVC. Ha ezeket a szokásos 700–800 Celsius-fokon elégetik, közben dioxin is keletkezik. Ezért is kell az ilyen tartalmú anyagokat 1200 Celsius-fokon égetni. A dioxin a természetben gyakorlatilag lebonthatatlan. Olyan sok biológiai működés-re hat, hogy következményei szinte kiismerhetetlenek. A dioxinnal mérgeztettek kezelésére semmiféle megelőző vagy gyógyító eljárásunk nincs.

Berillium: pora rákkeltő, izomsorvadást okozhat, szív- és májkárosító.

Higany: rendkívül kis töménységben is gátolja a fitoplanktonban végbemenő fotoszintézist. A természetes táplálékláncon keresztül az élelmiszerekbe és az emberi szervezetbe is eljuthat (Minamata betegség). A higany és

gőze, valamint vegyületei okozhatnak heveny és idült mérgezést is. Az előbbi tünetei a fémcsúszás, a nyelősű, gyomor- és bélfájdalom, a hasmenés és az ájulás, az utóbbi esetben szájnyalakárhely-gyulladás, ingerlékenység, fáradékonyság, foghullás, kézremegés, ideggyulladás, emlékezetkihagyás lép fel.

Ólom: vesekárosító, fiatal szervezetben a szellemi fejlődést hátráltatja.

Báriumvegyületek: nagyon mérgező anyagok. Tünetek: rossz közérzet, hányás és hasfájás mellett fokozódó izomgyengeség és izombénulás (baritózis). Legtöbbjük vízben, savanyú vízben vagy savban (így gyomorsavban is) oldódik, a szervezetbe jutva hamar felszívódik, és jellegzetes izomsejtmérégeként hat.

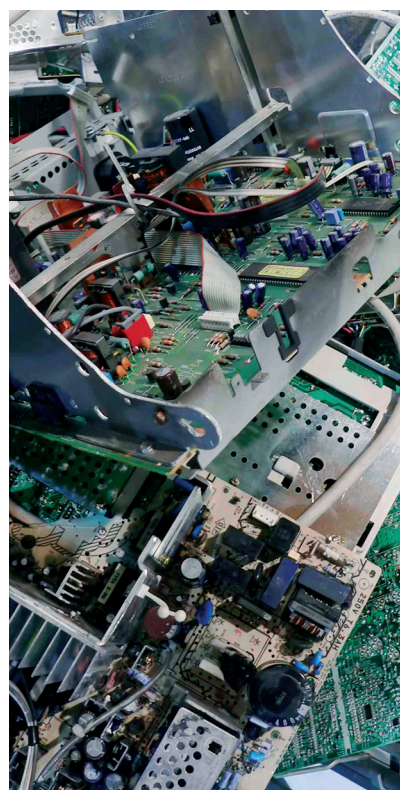
Kadmium: pora, gőze rákot okoz. A kadmiumszennyeződés okozta például a Japánban elterjedt itai-itai betegséget, amely csontelváltozásokat idézett elő, és többnyire halálos kimenetelű. Belégzése heveny mérgezésként köhögést, szomjúságot, majd tüdőödémát vált ki, idült mérgezés esetén, hasonlók mellett egyéb súlyos tünetek is fellépnek.

PBDE: műanyagok gyulladáskésleltetésére alkalmazott vegyület: zsírszövetbe kötődik, nehezen bomlik le. Svéd tudósok kimutatása szerint 1972 óta 40-szeresére emelkedett koncentrációja az anyatejben.

7–10 százaléka. 1999-ben például az alumíniumkohászat önmagában volt felelős a világ energiafelhasználásának két százalékáért.

A FOGYASZTÓK FELELŐSSÉGE

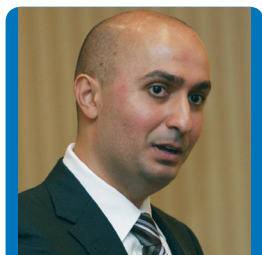
A fogyasztóknak is felelősséget kell vállalniuk az általuk megvásárolt termékekért. Tilos az elhasználandó elektromos és elektronikai berendezéseket belekeverni a háztartási szemétkébe. Az uniós tagállamok büntetést vehetnek ki az új szabályokat figyelmen kívül hagyókra; gyártókra és fogyasztókra egyaránt. Az Európai Unió egyik legfontosabb célkitűzése, véget vetni annak a folyamatnak, hogy a hulladék mennyisége a gazdasági fejlődéssel arányosan növekedjen. 2010-re 20 százalékkal, 2050-re pedig 50 százalékkal csökkenti a végső hulladék mennyiségét 2000-hez képest.

MacBook és póker

Egy évvel ezelőtt virágzott a romániai informatikai piac. A gazdasági visszaesés miatt jelentősen visszaszorultak az eladások, de a lakossági piacon kevésbé érződik a keresletcsökkenés. [Írta: Barabás Balázs]

Arról, hogy mekkorát esett vissza a szomszédos országban a szoftverpiac, maguk az érintettek sem szívesen nyilatkoznak. Paul Lipovanciu, az Autodesk romániai képviselőjének vezetője a *Capital* című gazdasági napilapnak elmondta: „Az Autodesk-eladások körülbelül 35 százalékkal növekedtek 2007-ben és 2008-ban. A fejlődő országok nagyban hozzájárultak ehhez a növekedéshez, Románia például második helyen állt eddig Kína után. Idén visszaesést tapasztalunk, ami megfelel a világgazdaságban érezhető negatív tendenciáknak. – **A román kormány meghirdetett ugyan piacfejlesztést célzó pályázatokat, de azok még csak az előkészítő fázisban vannak.** – Nagyon várjuk a pályázatokat, hogy partnereink részt vehessenek ezeken.

Paul Lipovanciu
romániai képviselővezető
Autodesk

A technológiai beszerzésekre a kormány idén a pályázati összegek egyharmadát fordítaná, a többi kétharmadról még nem született döntés” – mondta Lipovanciu.

Addig is a tervezési szoftverek vásárlóinak kell valamilyen megoldást találniuk a szűkülő piacon, ezért az ár/teljesítmény vizsgálatok inkább az előbbire koncentrálnak. A tervezési szoftverek egyik romániai disztribútora, a Gecad Net tapasztalatai szerint több vállalat olyan termékek iránt érdeklődik mostanában, mint a ZWCAD, a CADian vagy a BricSys, mert – mint *Gabriela Mechea*, a vállalat vezérigazgatója fogalmazott – ezek „jobban illeszkednek a csökkenő költségvetésekhez”. A drágább alkalmazások közül legjobban az Adobe termékei fogytak, de ehhez is promóciókat, akciókat kellett alkalmazniuk.

TALÁN JÖVŐRE

A romániai IT- és elektronikai eszközök piacának szereplői arra számítanak, hogy a harmadik negyedévben stabilizálódik a piac, a negyedikben pedig enyhe növekedés lesz tapasztalható. Összességében idén a piac 35-

40 százalékkal zsugorodik 2008-hoz képest. Jövőre 10-15 százalékkal bővíülhet, de tartósan csak 2011-ben fog erősödni, amikor újra elindulnak a hitelezések, és visszatér a bizalom és az optimizmus mind a lakossági, mind a vállalati szektorban. Szintén 2011 lesz az az év, amikor a viszont-

eladók ismét növekedési stratégiákra állnak át, de a romániai IT- és elektronikai termékek piacának még öt évre lesz szüksége ahhoz, hogy elérje az európai piac szintjét. A következő hónapokban a televízió-készülékek és a számítógépek drágulása várható, a képernyők és a komponensek árának, valamint a kínai munkaerő költségeinek emelkedése miatt. Az egyik legnagyobb romániai viszonteladó, a Flamingo International vezérigazgatója, *Stefan*

Treiber szerint az év végéig pozitív lesz a trend, ha nem is az elmúlt évek növekedési aránya mentén. Mindenesetre, olyan drámai visszaesésre nem számítanak, mint amilyen ez év elején, amikor 40 százalékot zuhant a piac. Júliusban leginkább a hűtőgépek és a laptopok fogytak a Flamingónál.

A viszonteladók optimizmusának némileg ellentmond a román gazdaság egészének alakulása. Négy negyedéve tart a GDP csökkenése, az első félévben a zugorodás 7,6 százalékos volt, a költségvetési hiányt igyekeznek évi 7,3 százalékon tartani. Nem látszanak a javulás jelei, de a román gazdaság alakulása nagyban függ az európai piacoktól: ha a most érezhető növekedés tartós marad, akkor talán 2010 második negyedévében stabilizálódik a helyzet Romániában is. Ha nem, akkor csak a közvetlen külföldi befektetésekben reménykedhetnek. „Éves szinten 9 százalékra tesszük a munkanélküliség arányát, még ha nem is jelentettek be nagyarányú leépítéseket a közszférában. Úgy látjuk, hogy a munkanélküliség növe-

kedni fog, főleg a privát szektorban folytatódó elbocsátások miatt. Másrészt viszont jól alakulhatnak a külföldi befektetések. Amíg az év elején 4 milliárd eurós befektetésekre számítottunk, most inkább 4,5–5 milliárdot látunk reálisnak” – nyilatkozta a money.ro portálnak *Pál Rozália*, az UniCredit Tiriac Bank elemzője.

JÓ A MÍNUSZ 23

Visszatérve a vállalati informatikára, Romániában terjedni látszik a szoft-

A romániai IT-szektor cégei arra számítanak,

hogy a harmadik negyedévben stabilizálódik a piac, a negyedikben pedig enyhén növekszik.

ver mint szolgáltatás (SaaS), és ezt – paradox módon – épp a válság katalizálja. A vállalatoknak szükségük van ERP- és CRM-rendszerekre, de kevés pénzük van rá. A SaaS viszont jelentős megtakarításokat tesz lehetővé: nincs kezdő befektetés, nincsenek IT-személyzetre fordított költségek, tervezhető a havi kiadások. A széles körű alkalmazás legnagyobb akadálya azonban az előítélet: az ügyfelek nagyobb biztonságban érzik az adataikat, ha azok a saját szerverükön vannak, mint a szolgáltatóén. *Marius Georgescu*, a Microsoft Romania szakértője szerint: „A román vállalatok tartózkodása az IT-képzettség szintjével függ össze. Mint sok más területen, itt is a mentalitás átalakítására van szükség. Szerencsére az ilyen jellegű szolgáltatásnak nagyon kedvez a jelenlegi gazdasági helyzet.” Más vélemények szerint azonban a SaaS a következő három évben még nem fog gyökeret verni Romániában, de öt év múlva biztosan sok ügyfelet fog vonzani, elsősorban a felhő technológia elterjedése miatt.

Az óvatosság megmutatkozik egy egész más szegmensben is, az Apple-termékek eladásában. Az elmúlt években az eladások folyamatosan növe-

kedtek, néha 150 százalékkal éves szinten. Tavaly az Apple helyi disztribútora, az Apcom 13 millió euró értékben forgalmazott termékeket a helyi partnereknek – közölte *Kádár Zsolt*, az Apcom marketingvezetője. Idén 10 millió euró értékű eladásokra számítanak. A 23 százalékos csökkenés még így is szép teljesítmény lenne, tekintettel arra, hogy az IDC szerint a hardvereladások 65 százalékkal estek vissza Romániában. Kádár megfogalmazása szerint: „Óvatosan, de optimizmussal” tekintenek a mostani félév elé. Ezt nagyrészt a megújult MacBook Pro családtól remélik, és nem alaptalanul. Amíg korábban Romániában az Apple gépeket a professzionális felhasználók kategóriájának tekintették, ma már az Apple romániai bevételeinek 60 százaléka a consumer szegmensből származik

BÁNATUKBAN JÁTSZANAK

A román felhasználók azonban nem csak mutatószámokkal igyekeznek javítani moráljukon, egyre népszerűbbek az online szerencsejátékok. Az Unibet nemzetközi fogadási portálon regisztrált román felhasználók száma 2008 végén összesen 17 600 volt, az idei év első felében az újonnan regisztráltak száma 14 900 volt.

Stefan Treiber
vezérigazgató
Flamingo International

Leginkább pókerezni szeretnek, ezt követi a whist és a rómi; egy-egy felhasználó naponta átlagosan 695 angol fontot forgat – ez egy jónak számító román havi nettó fizetésnek felel meg. A legnépszerűbb oldal azonban a *joci.ro*, amelynek 292 ezer regisztrált felhasználója van, naponta 22 ezren lépnek be a különböző oldalakra. Ők legalább 7 percet töltenek el itt, a legszűfoltabb időszak az este 7 és 11 közötti. A legelszántabbak akár napi 10-12 órát is el-

töltenek pókerezéssel. Az üzemeltetőknek pedig igencsak jövedelmező üzlet: az *unibet.com* árbevétele tavaly 123,4 millió angol font volt, profitja pedig 36,5 millió font. De az idei év sem lesz rosszabb: az *unibet.ro* portálon júniusban naponta 1500 volt a látogatók száma, szemben a tavaly júniusi 500-zal. Ez azt mutatja, hogy a válság miatt az emberek kevesebbet járnak szórakozni, és egyre többet tévéznek, illetve használják a számítógépet szórakozásra.

Bizalmatlanság és remény

Miközben egy a Sunbelt megbízásából készített felmérés szerint a cégek 85 százaléka nem tervezi, hogy idén felhőalapú (cloud) alkalmazást vezet be – elsősorban a lehetséges biztonsági problémák miatt –, néhány nagyobb gyártó éppen a cloud computingban látja az IT jövőjét. [Írta: Kristóf Csaba – Mozsik Tibor]

A bostoni székhelyű ITIC kutató-cég és az amerikai Sunbelt Software legfrissebb IT Trend felmérése szerint a néhány fős vállalkozásoktól a legnagyobb, akár több száz ezer felhasználóval működő vállalatokig mindenki kevesebb erőforrással és kisebb IT-költségvetéssel próbálja túlélni a jelenlegi gazdasági válságot. A több mint 300 cég megkérdezésén alapuló felmérés egyik központi témája a cloud computing volt.

SZÁMÍTÁSI FELHŐ – BIZONYTALAN BIZTONSÁG

A válaszadók 85 százaléka nem tervezi számítási felhő bevezetését a következő 12 hónapban. Ez az arány még az ITIC szakembereit is meglepte. A vállalatok 31 százaléka ugyan tanulmányozza a cloud alkalmazásokat, de jó részük még bizonytalan a szolgáltatásokat illetően. A válaszok mögött meghúzódó ok pedig – az ár mellett – a megoldatlan biztonság. A felmérésben részt vevők szerint a felhő alkalmazások szolgáltatói nem tudják adekvát módon garantálni az érzékeny adatok biztonságát. Ugyancsak a vállalatok hezitálását erősíti, hogy kétséges a szolgáltatók reagálási sebessége egy esetleges kimaradás vagy nagyobb üzemszünet idejére. Ha pedig a vállalatok a bevezetés mellett döntenének, akkor legfontosabb elvárásuk a magas rendelkezésre állás mellett a tárolt adatok biztonsága lenne. **A megkérdezettek 83 százaléka kizárólag akkor köteleznék el magát a bevezetés mellett, ha speciális garanciát kapna üzletileg kritikus adatai biztonságára vonatkozóan.** A válaszadók közel háromnegyede, mintegy 73 százaléka garantált sebességű reagálást várna el a szolgáltató ügyfélszolgálatától egy esetleges üzemszünet idejére.

BIZTONSÁG, ÜZEMSZÜNET: HOGYAN MÉRHETŐ?

A felmérés arra is rámutatott, hogy az IT-szakemberek számára még mindig nehezen mérhető és számszerűsíthető a biztonság, illetve az üzemszünetek miatt kiesett órák költsége, valamint az SLA-kal kapcsolatos megfeleléség. A megkérdezettek 48 százaléka nem is

meri az informatikai biztonsággal kapcsolatos teljesítményparamétereket, 51 százalékuk pedig nem tudja meghatározni a rendkívüli leállások költségét.

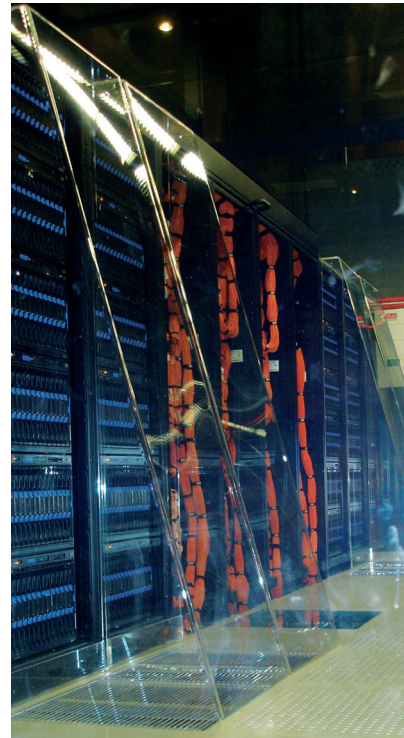
Meglepető adatokat hozott a kutatás egy másik témaköre is. Az ITIC arra is kíváncsi volt, hogy milyen az informatikai osztály kapcsolata a menedzsmenttel. A válaszokból kiderült, hogy **a felső vezetés inkább csak a számonkérésre koncentrált. A megkérdezettek 31 százaléka szerint a cégvezetés csak akkor foglalkozik az IT-vel, ha – például üzemszünet esetén – elégedetlenségnek adhat hangot.** Ugyancsak gyenge lábakon áll a középvezetők és az informatikusok együttműködése. A megkérdezettek mindössze 16 százaléka válaszolta azt, hogy folyamatos, proaktív kommunikáció folyik a két fél között.

A kutatás harmadik témaköre a szolgáltatás-szint-megállapodások (SLA) területét érintette. A felmérés résztvevőinek mindössze 43 százaléka rendelkezik SLA-val. A válaszokból az is kiderült, hogy a cégek méretének növekedésével egyenes arányban változik az

SLA megléte is. A 3000-nél több végfelhasználóval dolgozó vállalatok 84 százalékánál már van SLA.

ÜZLETI INTELLIGENCIA A FELHŐBŐL

Akár az ITIC által végzett kutatás célja is lehetne az a hír, amely szerint négy szállító összeállt, hogy közösen kínáljon számítási felhő-alapú üzletiintelligencia-megoldást. A partneri megállapodás alapján a JasperSoft és a Talend a nyílt forráskódú üzleti intelligencia (Business Intelligence –

BI) és az adatintegrációs technológiákat adják majd a csomagba, amelybe a Vertica analitikai adatbázis és a RightScale számítási felhő-alkalmazások bevezetéséhez szükséges menedzsmentsoftvere is bekerül. A négy szállító együtt kínálja a termékeket a piacon, de az ügyfeleknek egyenként kell majd szerződést kötniük az egyes cégekkel, amelyek önállóan adják a támogatást is – nyilatkozta Yves de Montcheuil, a Talend marketingért felelős alelnöke. A partnerség révén ugyanakkor olyan folyamatokat alakítottak ki, hogy minél egyszerűbben menjen a teljes értékesítés, és ügyfelek pedig a számítási felhőben kínált szolgáltatásoknál megszokott módon a felhasználás alapján fizetnek majd.

Az IDG News Service által megkérdezett elemző, Curt Monash szerint a kínált csomag valószínűleg felkeltheti majd egy bizonyos közönség figyelmét. **Egy kisebb vállalat vagy szervezeti egység számára hasznos lehet egy ilyen szoftverszolgáltatás, különösen, ahol eddig nem használtak valamilyen kiforrott BI-alkalmazást, hanem táblázatokra vagy az operatív alkalmazásokba épített riportokra támaszkodtak.**

A szállítók szerint a közös csomag azon ügyfelek számára is opciót jelenthet, ahol periodikus BI-projekteket akarnak indítani, vagy a számítási felhőt kísérleti analitikus „homokozók” kialakításához szeretnék felhasználni.

Számítási felhőkkel élénkítené a gazdaságot az IBM

A globális gazdaság fellendítésére világszerte több mint egymilliárd dollárt költenek. Az IBM egészségügyi és energiaipari számítási felhő-projektek révén hasítaná ki a maga részét. Az amerikai kormány gazdaságélénkítő programja alapján több mint 100 milliárd dollárt fordítanak az egészségügyi hálózatok korszerűsítésére, energiaipari számítóháló kiépítésére és más technológiai projektekre. Az amerikai egészségügy 21,1 milliárd dollárt kap technológiai fejlesztésekre, míg az energiaszektor 77,6 milliárd dollárhoz juthat majd hozzá.

Az IDC piackutató cég szerint a program egyik fő kedvezményezettje az IBM lehet, mivel a cég által kínált számítási felhő (cloud computing) technológia segítségével simábban lehetne működtetni ezeket a rendszereket (a cloud computing koncepció szerint

a szervezetek nem saját maguk üzemeltetik az informatikai rendszereket, hanem a szükséges kapacitásokat szolgáltatásként veszik igénybe az interneten).

Az IDC szerint a cloud computing a legjobb időszakban érkezett, mivel a kormányzati forrásoknak hála. a számítási felhő-szolgáltatásokra költött összeg 2012-ig csaknem megháromszorozódik a tavalyi év végéhez képest, és eléri a 40 milliárd dollárt. **Erich Clementi**, az IBM cloud üzletágért felelős vezetője a Bloomberg gazdasági hírirogységnek megerősítette, hogy több potenciális ügyféllel is folytatnak tárgyalá-

sokat. Az IBM-nél azt remélik, hogy a cloud szolgáltatásokat az ügyfelek egyre több feladathoz – így például üzleti szolgáltatások kiala-

kításához vagy termékfejlesztéshez – veszik majd igénybe.

A cég júniusban mutatta be privát számítási felhő-megoldását. A privát felhőben az ügyfelek úgy tudják külső szervezeten tárolni a bizalmas információkat, hogy azok a szervezet saját biztonsági rendszerén belül maradnak. Az IBM bemutatta CloudBurst célhardverét is, amely a privát felhők menedzselésében nyújt segítséget.

Erich Clementi

cloud üzletágért felelős vezető
IBM

Virtuális tudathasadás

Korábban, ha az ember leült egy számítógép elé, tudhatta, hogy egy gépen és egy Windowson dolgozik. A Windows 7 RC megjelenése után csak abban lehet biztos, hogy egy gép és minimum egy Windows előtt ül, de az is lehet, hogy egyszerre több is van előtte. Rendszerünk tudathasadását a Windows 7 új opcionális kiegészítője, a Windows Virtual PC csomag és az XP-mód okozza. [Írta: Bata László]

A ki manapság beleolvass az üzleti számítástechnikáról szóló kiadványokba, láthatja, hogy mindenki virtualizálni akar – szervereket, alkalmazásokat, gépeket, hálózatokat stb. –, vagy legalábbis ehhez való eszközöket akar eladni. A virtualizáció jó dolog, segít gazdaságosan szétosztani az erőforrásokat a különféle rendszerekben, ráadásul olyan kompatibilitási hibákat lehet feloldani a segítségével, amelyeket a fejlesztők csak kerülgetni tudtak eddig.

A Microsoft is belefutott nemrégiben egy ilyen problémába, miszerint a Vistán gyakran nem futnak a régi, XP-re vagy még korábbi rendszerek írt alkalmazások. Az otthoni felhasználók egy részét még csak-csak rá lehet venni, hogy frissítsék szoftvereiket, de a nagyvállalatok az istennek sem akarják átírni jól működő ügyviteli rendszereiket a Vista érkezése miatt. Azaz a Vista gyakorlatilag eladhatatlan a (nagy)vállalatok körében.

Redmondban úgy döntöttek, hogy a Windows 7-tel nem fogják megismételni ezt a gikszt, ezért kiadták a Windows Virtual PC-t, egyelőre még csak béta-ver-

zióban. Ez alatt gyönyörűen futnak az XP-s programok (többnyire a régi NT-s és Windows 2000-ek is), csak egy Windows XP-t kell telepíteni a virtuális gép alá. A drágább (Professional, Enterprise és Ultimate) Windows 7-kiadások tulajdonosainak még evvel sem kell foglalkozniuk, ők ingyen letölthetik az XP-módhoz szükséges, aktivált Windows XP virtuális gépet. Ez teljesen integrálódik a Windows 7-be, a virtuális XP-n futó programok Windows 7-es társaik közt jelennek meg az Asztalon és a Start menüben egyaránt.

MEMÓRIA, PROCESSZOR, (H)IDEGLELÉS

A Microsoft nem aprózta el a dolgokat: a teljes sebességű virtuális gép kihajtásához a leggyorsabb, hardveres virtualizációs technikát választotta. Az asztali PC-k világában megszokott virtualizációs megoldások (VMware, VirtualBox, MS Virtual PC 2007) a valódi gépek sebességének 85–90 százalékaival tudják futtatni az adott vasakon a virtuális masinákat. A korszerű mikroprocesszorokban megtalálható virtualizációt segítő utasításkészleteknek hála, ez az arány egész közelről súrolhatja a 100 százalékos léctet.

Viszont ezen utasításkészlet nincs benne minden processzorban, még a négymagosok egy részéből is hiányzik. **Az Intel terméktámogatási oldalán processzorcsaládonként megtekinthető, hogy mely processzorok támogatják az Intel Virtualization Technology (VT) kiterjesztését, és melyek nem.**

A dolgot sajnos tovább árnyalja, hogy egyes processzoroknál csak adott alaplaplapkakészlet használatával működik a VT. Az AMD saját virtualizációs technikájáról (AMD-V) a gyártó bölcsen hallgat. Az AMD hasonló táblázataiban egy szó sincs az AMD-V utasításkészlet meglétéről. Az interneten „keringenek” különféle listák, ám ezek helyett az AMD inkább saját AMD-V azonosító programját ajánlja, hogy megtudjuk, futni fog-e a Windows Virtual PC a gépünkön. Azaz semmi sem biztos előre, legalábbis AMD-fronton. Egy gyártófüggetlen azonosító programot tölthetünk le a Gibson Research oldaláról (www.grc.com/securable.htm), ez telepítés nélkül is azonnal megmondja gépünkéről, hogy alkalmas-e a hardveres virtualizációra.

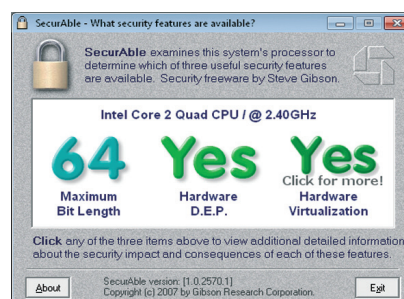
nálata, érdemes ezt megkeresnünk és bekapcsolnunk.

Következzék hát a memória! Virtuális gépünk egy igazi memóriafaló; mind saját operatív tárát, mind a virtuális grafikus kártyáját a rendszerünk fő memóriájából fogja kiharapni. Mivel egy 32 bites operációs rendszer legfeljebb 2,8–3,5 gigabájt RAM-ot tud használni – hiába is teszünk bele 4 GB-ot –, ezért egy szabványosnak mondható, 512 megabájtot alkalmazó virtuális XP jól ki tudja „éhezteni” a kevés RAM-mal rendelkező Windows 7-et. A Microsoft minimum 2 GB memóriát követel meg emiatt a Virtual PC használatához. Szerintünk ez kevés; ha egyszer rájövünk a virtuális gépek használatának „ízére”, akár többet is szeretnénk futtatni egyszerre. Azaz érdemes elgondolkozni a 64 bites Windows 7 (RC) telepítésén, ez alá 4, 6 vagy akár még több gigabájt RAM-ot rakhatunk, ameddig csak az alaplapunk engedi.

TELEPÍTÉSI LÉPÉSEK

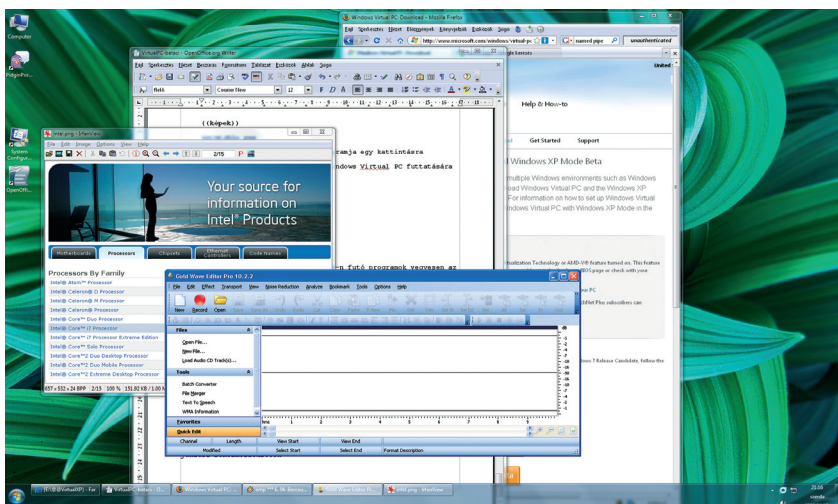
Ha sikeresen összeszedtük a Windows Virtual PC-t futtatni képes vasat, kezdődik a telepítés! A www.microsoft.com/windows/virtual-pc oldalról tölthetjük le az aktuális (béta) változatot. Ki kell választanunk rendszerünk üzem módját (32 vagy 64 bites) és a program nyelvét – a szoftver cikkünk írásakor magyarul még nem érhető el. A telepítő nem fog sokat kérdezni, hipp-hopp felugrik a rendszerre.

A Virtual PC telepítése után azonnal elkezdhetnénk összerakni első virtuális gépünket. Minek kínlódjunk vele, ha egy jól beállított gép készen letölthető a Microsofttól? Amíg érvényes a Windows 7 Ultimate RC licen-cünk, ingyen kipróbálhatjuk a Virtual XP módhoz adott kész gépet. A Start menü → All Programs → Windows Virtual PC ágában ott találjuk a *Virtual Windows XP* ikont, erre kattintva letölthetjük a gépünkre való, aprócskának éppen nem nevezhető telepítőcsomagot, de akár „kéz-

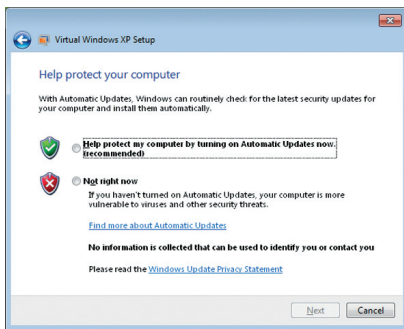

A Gibson Research SecurAble programja egy kattintásra megmondja, alkalmas-e hardverünk a Windows Virtual PC futtatására

Ha nemleges lenne elsőre a válasz vagy nem települ a Virtual PC program, érdemes benézni a BIOS-beállítások közé is. A processzorok beállításai között gyakran alaphálól ki van kapcsolva az Intel-VT, illetve az AMD-V mód hasz-

Csak az ablakkeret árulkodik arról, hogy egy XP alatt futó program is van a Windows 7 Asztalán

A Microsoft virtuális XP-mód telepítője mindössze ennyit kérdez

zel” is leszedhetjük a korábban említett Microsoft Virtual PC oldalról. E csomag is kétféle (32 és 64 bites) változatban lehetséges fel, a rendszerünk üzemmódja szerintit kell választanunk. A virtuális gépbe települő XP mindkét esetben 32 bites lesz.

A telepítés ismét rövid és szófukar. A végén felkínálja, hogy elindíthatjuk a virtuális XP-t, ám erre nem történik semmi. (Ez valószínűleg még a béta-verzió gyermekbetegsége.) Ismét kattintsunk a *Start* menü *Virtual Windows XP* ikonjára. **A virtuális XP első indítása elég hosszúra nyúlik, mert valójában most fut le egy valódi XP SP3-telepítő, mindössze a Microsoftot manapság igen csak bosszantó, „A Windows XP minden idők legjobb Windowsa” jellegű üzenetektől kímél meg minket.**

A telepítés annyira automatikus, hogy közben csak két kérdésre kell válaszolnunk. Elsőként jelszavunkat kell megadnunk és megerősíteniünk, illetve nem

árt kipipálni a *Remember credentials (Recommended)* sort. Ennek hatására akárhányszor lépünk be a virtuális XP-be, a rendszer helyettünk tölti ki a jelszó mezőt, nem kell vele foglalkoznunk. A jelszót azért jegyezzük meg, mert ha az XP-n belül lenne rá szükségünk – kijelentkezés/bejelentkezés, felhasználóváltás –, a rendszer nem lesz ilyen előzékeny.

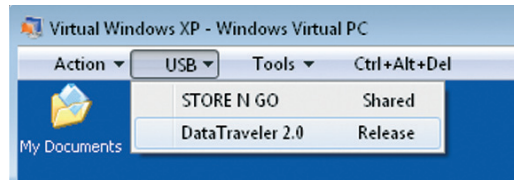
A második kérdés arra vonatkozik, hogy kívánjuk-e az automatikus frissítéseket azonnal bekapcsolni. Igen, virtuális gépünk annyira valódi, hogy a kártevőkkel és betolakodókkal szemben pont ugyanúgy viselkedik, mint az igazi vason futó társai. Azaz szüksége van frissítésekre, víruskeresőre stb. Ha nem vigyázunk, a virtuális világban is összeszedhetünk magunknak pár igazi kémprogramot, vagy lehet akár zombigépünk is.

MITŐL, MENNYIRE VIRTUÁLIS?

Az elhúzódo telepítés után végre elénk tárul virtuális XP-nk, azaz Asztalunk közepén megjelenik egy programablak, benne egy frissen telepített Windows XP SP3-mal. Amint belevisszük az egeret, megnyithatjuk a *Start* menüt, amelyben megtaláljuk az összes klasszikus programot, a régi XP-s *Control Panel* stb. Azaz egy teljes XP-s gép költözött be a Windows 7 alá.

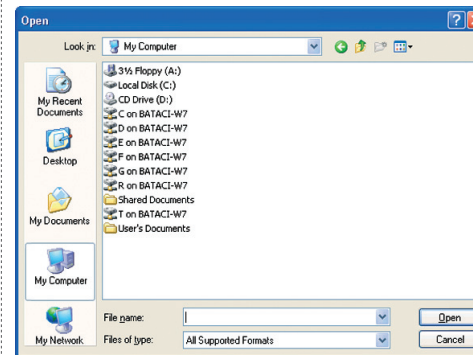
És most kezdődik a skizofrénia: ki kívül van, ki kicsoda? A szakirodalom szerencsére már rég kitalálta az erre való terminus technicusokat: eredeti, fizikai gépünk a gazdagép (host machine), rajta a gazda operációs rendszerrel (host OS), esetünkben a Windows 7-tel. A virtuális környezetben fut a vendég (guest), ami esetünkben az XP SP3. A továbbiakban mi is így hivatkozunk rájuk. A vendég(ek)et futtató Windows Virtual PC programra (röviden: Virtual PC) akkor hivatkozunk, amikor a vendéget magában foglaló virtuális gép programablakának beállításait próbáljuk elérni.

De mitől is virtuális? Nézzünk be a vendég Eszközkezelőjébe, azaz esetünkben a *Device Manager* alá! Virtuális hardvereink listája igencsak elüt a gazdagépétől: S3 Trio 32/64 grafikus kártya 16 bites színmélységgel és maximum 2048×1920 képpontos felbontással, MS C/DVD ROM, Intel 2140 hálózati kártya, Sound Blaster 16/AWE32 WDM hangkártya, megnéhány, az XP számára ismeretlen eszköz, amelyekhez jobb, ha nem nyúlunk. Akinél ez még nem verte ki a biztosítékot, az nézze meg a merevlemez adatait is: 126 gigabájt úgy, hogy esetünkben az egész Windows 7 rendszert mindössze egy 25 gigabájtos partícióra telepítettük.

Az ablakban futó virtuális gép menüje. Legyünk óvatosak az USB-eszközök fel- és lecsatolásakor!

Ezt a hardvert csak a virtuális gép programja hazudja a vendégrendszernek, ami a gazda valódi hardverét nem látja. A valódi vasat csak a gazdarendszer kezelheti, ellenkező esetben óriási összeadások és rendszerösszeomlások lennének az egymással versengő gazda- és vendégrendszerek miatt. Cserébe a vendégrendszer a világ legstabilabb hardverén fut, ami nem hibásodhat meg. Már ma is sokan futtatják programjaikat csak azért virtuális környezetben, mert ott sokkal stabilabbak, mint a valódi gépeken.

A virtuális gép alól elérhetők a gazdagép meghajtói is

A stabil hardver egyben korlát is: nem módosítható. 32 bites színmélységet, hardveres DirectX-gyorsítást nem tud, mint ahogy 7.1-es hangot sem, hiába képes erre a gazdagép hangkártyája – ez egy üzleti szoftver, nem játékra való.

A 126 gigabájtosnak hazudott merevlemez a vendég XP telepítése után mindössze két darab, egy gigabájtot alig meghaladó méretű .vhd (Virtual Hard Disk) fájl a gazdarendszer partícióján jól eldugva. Azaz addig írhatunk a vendég merevlemezére, amíg fel nem éltük a számára megengedett 126 GB-os vagy esetünkben a Windows 7 számára rendelkezésre álló szabad helyet.

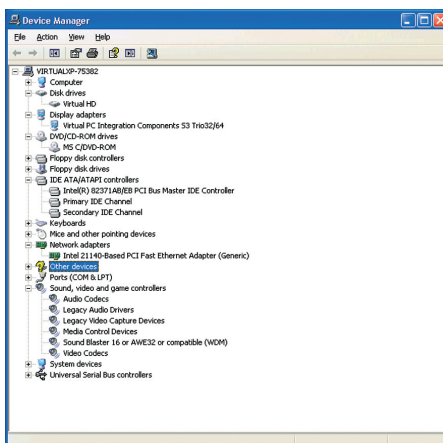
LÉTRA A VILÁGOK KÖZT

A Windows Virtual PC alatt a létező legtermészetesebb módon közlekedhetünk a gazda- és vendégrendszerek között. Ezt azért kell elmondanunk, mert aki az elődöt, a Microsoft Virtual PC 2007-et ismerte, annak korábban bizony egész más véleménye lehetett. Az új Virtual PC-n valóságos élmény a munka a korábbiakhoz képest. Izgatottan várjuk, hogy a nagy konkurens, a VMware vajon mit lép ezek után... További ajnározás helyett következzenek a tények!

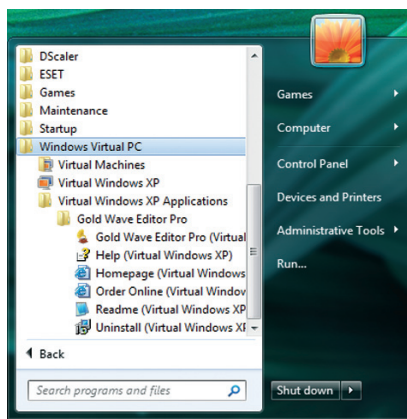
- **Hálózati megosztás:** a vendég alapértelmezés szerint szabadon használhatja a gazdagép hálózati kapcsolatait, azaz elérheti a helyi eszközöket és az internetet is.
- **Nyomatatóelérés:** a vendégrendszer alól látszik a gazdagépre telepített nyomtató, képes annak nyomtatási sorába dolgozni.
- **USB- és Smart Card eszközök megosztása:** lehetőségünk van a rendszerek közt a külső eszközöket (pendrive-ok, külső merevlemez, webkamerák, lapolvasók stb.) megosztani. A Virtual PC címsorának menüjében választhatjuk ki, hogy a gazdagép mely eszközt kaparintsa meg magának a vendégrendszer (Shared link), illetve ha már nincs rá szükségünk, visszaadhatjuk azt a gazdagépnek (Release). Az USB-s eszközökhöz természetesen nem árt telepíteni a meghajtóprogramot, ha a vendég XP nem ismerné fel őket. Fontos megjegyeznünk, hogy a valódi „megosztásról” szó sincs! Vagy a gazda-, vagy a vendégrendszer látja az adott eszközt. A shared/release funkció sajnos még akkor is működik, amikor mondjuk a kijelölt pendrive-on írásra nyitott fájlok vannak. Azaz a jól bevált, „Az egység használatban van, nem leválasztható!” hibáüzenet helyett durva adatvesztés lehet a kapkodós munka eredménye. Reméljük, a végleges Windows Virtual PC már megbízhatóbb lesz ebből a szempontból.

• **Vágólappmegosztás:** elvileg a gazda- és vendégrendszereknek közös Vágólappjuk van. Ha valamit (szöveget, képet, hivatkozást stb.) az egyik gépen bemásolunk a Vágólappra, azt a másikon simán beilleszthetjük futó alkalmazásainkba, és viszont. Nálunk gyakorlatilag az alkalmazások közt működött a közös Vágólapp, viszont a vendég XP alkalmazásablakainak önálló képernyős módban sem.

- **A gazdagép személyes mappáinak megosztása:** a gazdagép Virtual PC-t futtató felhasználójának dokumentumok, videók, zenék és képek mappáiban található fájlok meg kellene jelenjenek a vendég azonos funkciójú könyvtáraiban. Ennek a leírásán kívül semmilyen nyomát nem találtuk.
- **Meghajtómegosztás:** ez viszont szépen működik, azaz a gazdagép összes tárolóegysége látszik a vendég alól, hálózati meghajtóként. A vendég Intézőjében *X on Gépnév* néven látszanak a meghajtók, ahol *X* a gazdagépen élő egybetűs betűjelzés, a *Gépnév* meg a gazdagép neve. A gazdagép meghajtói elérhetők hálózati megosztásként is, ekkor `\\TSCIENT\X\` néven lehet rájuk hivatkozni.

Ne higgyünk a szemünknek, itt semmi sem valódi!

Szépen berendezett Windows Virtual PC szekció a Start menüben. Elsőként a virtuális gépek konzolja, ezt követi a telepített Virtuális XP gép, majd az XP-mód alól elérhető alkalmazások

A vendégrendszer virtuális meghajtójának tartalmát nem lehet látni a gazdagép alól. Hálózati megosztással és egyéb trükkökkel persze elérhető, de erre eleve ritkán van szükség. Ha a vendégrendszeren a Windows 7-en futtathatatlanság programjainkat tartjuk csak, miközben a velük kezelt adatokat és dokumentumokat a gazdagép meghajtóján tároljuk, akkor

nem keveredhetünk el az „Itt is van egy dokumentumom, meg ott is, melyik az aktuális?” labirintusában, ráadásul a virtuális gép tárolásához kis hely is elég lesz.

ASZTALRA VISSZA!

Következzék most az, amiről manapság a Microsoft marketinggépezete ódákat zeng, vagyis jöjjön a Windows XP-mód (Windows XP Mode) bemutatása! Persze nem ők találták ki, és még csak nem is ők lopták el elsőnek a feltalálótól, viszont sikerült olyan jól integrálniuk a gazdagépet, azaz a Windows 7 működése alá, ahogy korábban senkinek sem. A trükk csak a Microsoft által kreált Windows XP virtuális géppel működik – ezt telepítettük a cikk elején –, a saját gyártmányúakkal nem megy, ráadásul csak a drágább Windows 7-eken érhető el, de erről már volt szó. Lássuk akkor az XP-módba történő áttérés menetét.

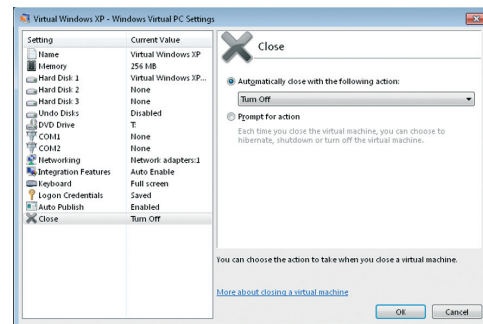
Ha még nem tettük volna meg, telepítsük a vendég XP alá azokat az alkalmazásokat, amelyeket Windows 7 alatt nem tudunk használni. Telepítéskor figyeljünk oda, hogy a vendég alá felkerülő programok a Start menü Programs ágában hozzanak létre maguknak parancs-

ikonokat. Ha az indítóikonok nem ide kerülnek, hanem csak az Asztalra, a Gyorsindító Eszköztárra (Quick Launch), vagy mindössze a Start menü gyökerébe, akkor nem „ajánlja ki” a Windows 7 számára. Miután kipróbáltuk és beállítottuk a frissen felrakott alkalmazásokat, nagyon fontos, hogy jelentkezzünk ki virtuális XP-nkből (Start menü → Log Off User...), majd csukjuk be a futó Virtual PC ablakot a jobb felső bezáró gombbal. Ekkor a benne futó vendég XP nem áll le, csak hibernálódik.

Ha mindent jól csináltunk, akkor a vendég XP-re frissen telepített programjaink megjelennek a Windows 7 Start menüjében is, a Windows Virtual PC szekció Virtual Windows XP Applications ágában. Innen indítva őket, a programok a Windows 7 Asztalán jelennek meg, ahelyett, hogy „feldobnák” a hozzájuk tartozó virtuális gép ablakát. Az első programindítás kicsit tovább tart – ekkor „olvad ki” a hibernálásból a virtuális gép –, a többi program már fűrében indul. Úgy használhat-

juk őket, mint bármely más alkalmazást, csak arra kell odafigyelnünk, hogy a gazdagépen tárolt dokumentumainkat a korábban leírt címeken keressük. Az összes XP-módban futó programból kiléve az őket tartalmazó virtuális gép még öt percig a háttérben várakozik az esetleges újabb programindításokra, majd ismét hibernálja magát, így felszabadítva az általa lefoglalt erőforrásokat.

Jól beállított virtuális XP-nkbe ezek után már csak a karbantartások (újabb programtelepítések/törlések stb.) alkalmából kell belépünk.

Virtuális gépünk alapbeállításai. Többségük csak a gép teljesen kikapcsolts – nem hibernált! – állapotában módosítható

Harc az idővel

A számítógépes vírusok és egyéb kártevők ellen védő szoftverek fejlesztése során nem közömbös szempont a sebesség.

A CheckVir tesztlabor elmúlt néhány éves, sebességre vonatkozó adatait elemeztük. [Írta: Leitold Ferenc]

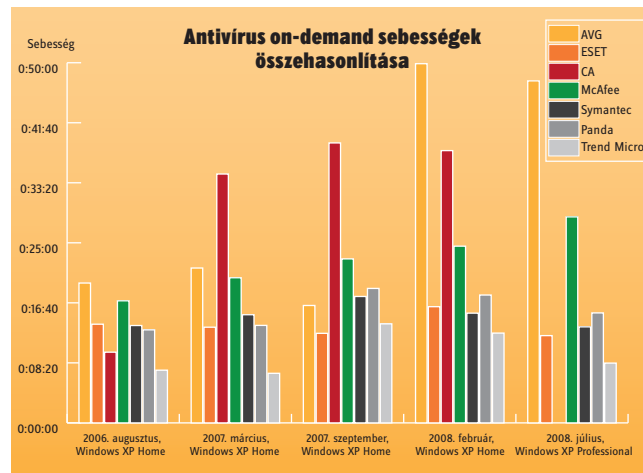
A vírusvédelmi rendszereknél figyelhetjük meg a legjobban, hogy a számítógépünkön futó védelmi szoftverek szinte folyamatosan változnak. Naponta akár több frissítés is érkezik rendszerünkhöz, de például a Symantec kb. 5-6 percenként bocsát ki frissítést védelmi rendszeréhez. A védelmek sebességét nagyon sok tényező befolyásolja. Egyrészt újabb és újabb kártevők jelennek meg, amelyeknek a felismerési és eltávolítási algoritmusát be kell építeni a védelmebe, másrészt a védelmek önmagukban is egyre komplexebb szolgáltatásaikkal egyre nagyobb védelmet adnak. Ennek azonban ára van: minél több mindenre figyel-

egy védelem, annál több idő szükséges a működéséhez. Ennek ellensúlyozására a szakemberek folyamatosan fejlesztik védelmeik algoritmusait, biztosítva a gyorsabb működést.

Mostani elemzésünkben a vírusvédelmek sebességének elmúlt időszakban történt változásait figyeltük meg. Az eredmények összehasonlításánál esetenként a gyártók különböző termékeit

vettük alapul, ezek természetesen különböző szolgáltatásokat kínálhatnak. Vizsgálatunkkal azonban azt szeretnénk szemlélteni, hogy az aktuálisan szükséges védelemnek milyen időszükséglete van.

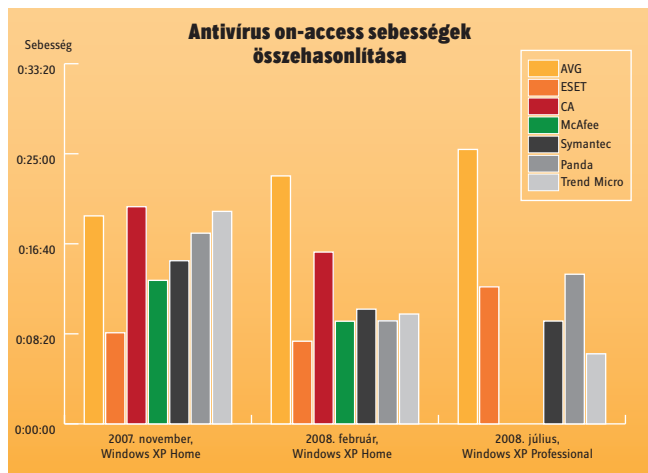
Elemzésünkben külön szerepelnek a felhasználó által interaktívan indított ellenőrzések időértékei és külön a folyamatosan figyelő védelemhez szükséges időértékek. Minden esetben ugyanazt az állománykészletet használtuk és teljesen azonos hardverkörnyezetben végeztük a tesztelést. A szoftverkörnyezet annyiban változott, hogy az operációs rendszert frissítettük, ami persze időnként a szervízsomag (Service Pack – SP) telepítését is jelentette. Fontos tudni, hogy a tesztelés során használt állománycsomagokkal igyekeztünk az átlagos windowsos számítógépen előforduló állománykészletet mintázni. Előfordulhat azonban, hogy bizonyos esetekben eltérő sebességárnyok alakulnak ki. A teszteredmények viszont jól mutatják az egyes víruskereső motorok sebességét. Grafikonjainkon valamennyi,

a sebességre jellemző értéket perc:másodperc alakban adtuk meg. Felhívjuk a figyelmet továbbá, hogy a folyamatosan figyelő vírusvédelmek lassításának meghatározásához az egyes vírusvédelmeknél megadott időértékekből a vírusvédelem nélküli értékeket ki kell vonni.

Az adatokból látható, hogy a gyártók az újabb szolgáltatások bevezetésével esetenként „lassítják” termékeiket, ugyanakkor egy-egy termék újabb és újabb verziói esetén megfigyelhető az az olykor másodpercenként folyó küzdelem, amit az egyre ötletesebb algoritmusok jelentenek.

A grafikonokon megjelenített eredmények a CheckVir tesztlaborban végzett teszteken alapulnak, ezek részletei a www.checkvir.hu oldalon találhatóak.

Office-t mindenhová!

Augusztus eleje a Microsoftnál az Office-ról szólt. Az irodai programcsomagnak készül a Symbianon futó változata, a Macintosh felhasználói pedig végre megkapják a hön áhított Outlookot is mellé 2010-ben. [Írta: Samu József]

A világ legnagyobb szoftverkészítője szövetkezett a világ legnagyobb okostelefon-gyártójával: a Microsoft és a Nokia bejelentette, hogy az Office irodai programcsomagot és egyéb Microsoft-szolgáltatásokat a Symbian mobil operációs rendszer alá portolják.

OFFICE ÚJ OPERÁCIÓS RENDSZER ALATT

A bejelentésig a mobil Microsoft Office natív változata csak Windows Mobile-ra létezett. (Nem mintha a PC-kre szánt Office olyan sok más operációs rendszer alá létezne a Windowsokon kívül. Egyedül az Apple Mac OS X-e alá portolták.) Így most ez az első eset, hogy a Microsoftnál egy másik cég platformjára fejlesztenek, ráadásul mobil eszközöket kiszolgáló platformra. *Stephen Elop*, a Microsoft üzleti divíziójának elnöke és a Nokia készülékekért felelős ügyvezető alelnöke, *Kai Öistämö* azt is bejelentette, hogy a két cég keresi a további együttműködési lehetőségeit is.

A Nokia jelenleg is szolgáltat hozzáférést az elektronikus levelekhez és más, személyes információkhoz a Microsoft Exchange ActiveSync segítségével. A bejelentésből pontosan kiderül, hogy milyen Office-komponensek és egyéb Microsoft-termékek jelennek meg a Nokia E sorozatú készülékekre, illetve melyek lesznek elérhető symbianos készülékekről, csak azt nem látjuk, hogy pontosan mikor *(lásd erről keretes írásunkat)*.

A két cég hangsúlyozta, hogy ezek a megoldások majd más, Symbian-alapú eszközökre is hozzáférhetőek lesznek, de a Nokia az Office-t először az okostelefonjaival szállítja majd.

EGYÜTT A BLACKBERRYK ELLEN

Bár a Nokia a mobil eszközök piacának 45 százalékát uralja, a lépés nyilvánvaló-

an a Research In Motion BlackBerry-jének térhódítására adott válasz. Olyany-

Stephen Elop és Kai Öistämö nagy egyetértésben. Együtt a BlackBerryk ellen, de közel sem barátságban

nyira, hogy amikor Öistämöt arról kérdezték, vajon a lépés annak szól-e, hogy a Nokia jobb pozícióból vegye fel a harcot az Apple iPhone-nal az amerikai piacon, akkor egyenesen azt mondta: „Ha van cég, amelyiknek aggódnia kell emiatt, akkor az a RIM.” Nem ez az első eset, hogy a két cég együttműködési megállapodást ír alá. 2007 augusztusában a Nokia néhány típusán elérhetővé tette a Windows Live szolgáltatásokat, míg 2008 márciusában a Silverlight Symbian alapportolásáról állapodtak meg – igaz, ennek eddig még semmi nyoma. A bejelentés során Elop hangsúlyozta, hogy a Microsoft pont annyira elkötelezett a Windows Mobile mellett, mint amennyire a Nokia a Symbian mellett. Azzal, hogy a Microsoft Symbianra portolja az Office-t, a Windows Mobile elveszítette vonzerejének egyik legfontosabb részét: az Office-exkluzivitást. Öistämö a bejelentésen az újságírók által feltett kérdésekre azt válaszolta, hogy

a Nokia változatlanul nem tervezi Windows Mobile-alapú készülék piacra dobását. Így a legnagyobb készülékgyártó a jobbát nyújtja kézfogásra a Microsoft felé, miközben a baljával fűgét is mutat neki. A két cég évek óta küzd egymás ellen a mobil eszközökre szánt operációs rendszerek piacán, ami szemlátmást e bejelentés után sem fog változni.

Ha a Microsoft felől nézzük, azt sem jelenthetjük ki, hogy a szoftveróriás fontos várat adott volna fel a Nokiával vívott küzdelemében. Amikor majd a Symbianon futó Office napvilágot lát – pontos dátumot nem tettek közzé a cégek –, valószínűleg az Office Web Applications is elérhető lesz majd, és azt bármilyen böngészésre alkalmas mobil eszköz képes elérni. Persze a natív, symbianos Office-alkalmazás való-

színűleg sokkal gyorsabb lesz, mint a webalapú.

IGAZI OUTLOOK MACRE

A Microsoft Macintosh-fejlesztésekkel foglalkozó részlegénél bejelentették: a 2010 végén érkező Office már igazi Outlookot fog tartalmazni, de addig is jobb Exchange-támogatás érhető el. A jövő év végén megjelenő Office for Mac változat végre nem a sokat kritizált Entourage-ot fogja tartalmazni, hanem az Outlookot. A köztes időre a Microsoft maces részlegénél elkészült az Entourage Web Services Edition végleges változata. Ezt az Office for Mac 2008 Business Edition mellé fogják csomagolni szeptembertől kezdve.

Az Office először a Nokia E sorozatán jelenik majd meg

Az előbb említett üzleti egység vezetője, *Eric Wilfrid* elmondta, hogy ezt a nulláról építették fel, hogy támogassák vele az Exchange legújabb protokolljait, és Cocoa nyelven írták azért, hogy kihasználhassák a legújabb OS X lehetőségeit. Az Outlook for Macnek teljesen újratervezett adatbázisa lesz, amely kompatibilis a Spotlighttal és a Time Machine-nal is. „Mivel Macre terveztük, eltér majd a Windowsra készült Outlooktól, de azzal teljes mértékben kompatibilis lesz. Például támogatni fogja az Information Rights Managementet is, ami a bizalmas dokumentumokhoz való hozzáférést kontrollálja.”

Az Entourage Web Services Edition egyfajta „ösvény” az Outlook-kliens felé. Arra tervezték, hogy az Exchange 2007-hez kapcsolódjék, és így sokkal gyorsabb adatszinkronizációt, illetve fejlettebb e-mail és naptártámogatást biztosít. Azok az Office 2008-felhasználók, akik letöltötték az SP2-t, már letölthetik az Entourage Web Services Editiont is. Fontos azonban tudni, hogy az Exchange 2007 SP1 RU4-et vagy újabbat követel. Tehát a letöltés előtt érdemes meggyőződni arról, hogy mi fut – mondjuk a cégünkön – az Exchange szerveren.

Némi változás lesz a 2008-as Office-kiadások háza táján is. A maces Office 2008 diák és otthoni módozata (Student and Home Edition) változatlan marad, de szeptember 15-én egy új Business

Edition érkezik. Ez a tekintélyes, fekete csomagolású verzió lesz az, amely tartalmazza majd az Entourage Web Services Editiont és a Document Connection for Sharepointot. Az már csak hab a tortán, hogy jár vele 200 üzleti sablon és Clip Art. Az külön jó hír, hogy az ára ugyanannyi lesz, mint a Standard Editioné.

Microsoft-termékek Nokia E sorozatra

A Microsoft és a Nokia már most pontosan meghatározta azon szolgáltatások és termékek körét, amelyek megállapodásuk eredményeként elérhetőek a Symbian OS-t futtató Nokia E sorozatú készülékekkel.

Microsoft Office Communicator Mobile: azonnali üzenetküldő üzleti szolgáltatás, amelyet konferenciabeszélgetésekhez és együttműködéshez terveztek.

Microsoft Office Mobile: Word, PowerPoint, Excel és OneNote dokumentumok létrehozását, szerkesztését, megtekintését és megosztását, Symbian-alapú okostelefonokon lehetővé tévő programcsomag.

Microsoft SharePoint Server: mobil hozzáférést biztosít internetekhez és internetes portálokhoz.

Microsoft System Center: üzleti eszközmenedzsment.

Közvetlenül és közvetetten

Nem tudni, hogyan alakult volna a nyílt forráskódú megoldások terjedése, ha nincs a gazdasági recesszió. A mostani helyzet azonban úgy tűnik, kifejezetten jótékonyan hat, miután a cégek és a közigazgatási intézmények jobban figyelnek a költségcsökkentési lehetőségekre.

Sokszor elhangzó vélemény, hogy a gazdasági válságnak van egy jó hatása is: költségcsökkentésre, ésszerűbb megoldások keresésére ösztönzi a vállalatokat. Amíg korábban a nagyobb cégek megengedhették maguknak, hogy az egyes licencek lejáratakor azokat automatikusan megújítsák a „működött, megszoktuk, jó lesz ezután is...” filozófia mentén, ma már hajlamosak más megoldásokat is megfontolni, ha van rá esély, hogy azokat kevesebb pénzből is ki lehet gazdálkodni. Ilyenkor merülnek fel lehetséges alternatívaként a nyílt forráskódú rendszerek.

ELŐFIZETÉSI MODELL

Két hazai nagyvállalat már korábban elkezdte a nyílt forráskódú rendszerek alkalmazását informatikai infrastruktúráján. A T-Mobile folyamatosan bővíti Red Hat Enterprise Linuxon futó szervereinek számát, amelyek a mobilhálózat felügyeletét megvalósító nagy rendelkezésre állású klaszterek és adatbáziszserverek zökkenőmentes működését biztosítják a Red Hat Cluster Suite segítségével.

Verdó István, a Magyar Telekom vezeték nélküli hálózati technológia terület osztályvezetője elmondta: „Jelenleg 110–120 szerverünk fut Red Hat Enterprise Linuxon, amelyekre UNIX és Microsoft Windowsról tértünk át az évek során. A nyílt forráskódú megoldásokkal nagymértékben csökkentettük az adatközpontok menedzselésének költségét és összetettségét, vala-

mint elértük, hogy rendszereink sokkal robusztusabbá váltak, miközben hatékonyságunk is folyamatosan növekszik.”

A CIB Bank a SOA filozófia alapján működteti és tervezi IT-infrastruktúrájának egy részét. A bank úgy döntött, hogy csaknem 40 éves kiszolgálást végző szerverén átáll a nyílt forráskódú Red Hat Enterprise Linux 5.2 operációs rendszerére, amit szokványos

(commodity) x86 hardverre telepítenek. Az átállás befejeztével körülbelül 20 szerver JBoss Enterprise Application Platformot futtat majd, amelyek működését JBoss Operations Network segítségével felügyelik. Ez az alkalmazás-szerver-farm már most olyan kritikus szolgáltatások működésében is szerepet kap, mint a pénztári tranzakciók, a CIB Internet Bank vagy például a call centeres ügyfélszolgálat, a CIB24.

Veres Gábor, a CIB Bank middleware rendszerek fejlesztési és üzemeltetési

vezetője a projekttel kapcsolatban elmondta: „Eddigi tapasztalataink nagyon jónak mondhatók. A Red Haton futó platformjaink igen stabilak, emellett megalapozottan számíthatunk jelentős költségcsökkenésre a technológiaváltás következtében. A vállalati nyílt forráskódú előfizetési modellnek köszönhetően jóval kevesebbet kell kiadnunk zárt szoftverre. Azt tapasztaljuk, hogy új rendszereink sokkal jobban szabhatók az adott feladatokra, és fontos, hogy gyakorlatilag minden futó kódot magunk is tanulmányozni tudunk.”

ELŐNYÖSNEK BIZONYULT

A nyílt forráskódú megoldások azonban a versenyszféra mellett a közigazgatásban is jelentős megtakarításokat eredményezhetnek. Erről felmérés készült tavaly decemberben *A Nyílt Dokumentum Formátum szabvány alkalmazása az Európai Unióban* címmel. A kutatás bemutatja a finn igazságügyi minisztérium esettanulmányát, ahol átálltak az ODF-re és az azt támogató szoftverkörnyezetre.

A tárca az előzetes kalkulációk alapján az ODF formátumot támogató OpenOffice alkalmazása mellett döntött. A váltás során csak azokon a gépeken tartották meg a Microsoft-licencket, amelyeken – speciális szoftverek, feladatok miatt – ez feltétlenül szükséges volt. Az átállást követően a gépek 85 százalékán OpenOffice-szal végezték el a feladatokat és csak a munkaállomások 15 százalékán dolgoztak Microsoft-szoftverekkel. Az elvártnál is pozitívabb tapasztalatok következtében a minisztérium úgy döntött, hogy a gépek 100 százalékán az Open Document formátum alkalma-

zását rendeli el. A pilot projekt fél évig tartott, és ennek során 18 OpenOffice.org oktatást tartottak, összesen 164 résztvevő számára.

A tapasztalatok szerint az OpenOffice.org alkalmazása jelentősen növelte a munka hatékonyságát, mivel képes kezelni az EU-adminisztrációban egyre gyakrabban alapértelmezett módon használt ODF formátumot, valamint egy gombnyomással lehet vele konvertálni az adott dokumentumot PDF formátumba. Összességében az OpenOffice.org alkalmazása pozitív hatással volt az intézmény működésére, s a gyakorlat bizonyította, hogy ezek a szoftverek az intézmény minden lehetséges igényét kielégítették, az egyszerűbb feladatoktól egészen az összetett automatizált funkciókig. Az átállás során kiemelten előnyösnek bizonyult az OpenOffice.org fájlkezelési képessége, valamint a Multi Save felület, amellyel ezt a képességet hatékonyan ki lehet használni.

Ami a hazai helyzetet illeti, a kutatás szerzői – az ODFA Magyarország – álláspontja szerint Magyarország a jelenlegi beszerzési gyakorlat következtében négyévente közvetlenül 100 milliárd, közvetetten pedig körülbelül 200 milliárd forinttal költ többet elektronikus szövegszerkesztésre, táblázatkezelésre és bemutatókészítésre, mint amennyiért a verseny helyreállításával tehetné. A helyzet azóta annyiban változott, hogy nemrég hirdettek alternatív szoftver- és szolgáltatásbeszerzésre a közigazgatás számára, és ebbe nyílt forráskódú szoftverek is bekerülnek.

A döntés eredményeiről, hatásairól is áttekintést adunk mellékletünkben.

Nagy előrelépés

Felgyorsultak az események a Red Hat háza táján: kormányzati pályázatot nyertek el és az ősz folyamán új virtualizációs megoldást is bejelentenek. Mindezt a költséghatékonyság jegyében.

Nemrég eredményhirdetéssel zárult a kormányzati szoftverbeszerzés céljából meghirdetett közbeszerzési pályázat. Ennek egyik nyertese volt a Red Hat fő magyarországi kereskedelmi és szolgáltatási partnere, az ULX Nyílt Forráskódú Tanácsadó és Disztribúciós Kft. A fejleményekkel kapcsolatban *Szentiványi Gábort*, az ULX ügyvezető igazgatóját kérdeztük.

Szentiványi Gábor: Az eredményhirdetés érdekessége volt, hogy a nyílt forráskódú és nyílt szabványú rendszerek külön részteljesítésben kaptak helyet. Megtörni látszik az a hagyomány – amely különben a törvények szellemével sincs teljesen párhuzamban –, hogy bizonyos gyártók termékeire írják ki közbeszerzést. Ebben a közbeszerzési eljárásban mi is győztes szállítók vagyunk, két részteljesítésben. Az egyik az úgynevezett normál részteljesítés, tehát a közbeszerzésre kötelezett intézmények köre, a második

az operációs rendszertől az adatközpont szoftvereken át egészen a JBoss köztesréteg-, illetve alkalmazásfejlesztő környezetekig. Ezenkívül a Red Hat ökorendszeréhez tartozó egyéb nyílt forráskódú megoldások közül is néhány társul ehhez, például a Zimbra nyílt forráskódú levelező- és csoportmunka-megoldás, illetve egy nyílt forráskódú adatbázisszoftver, a Postgres vállalati változata, a Postgres Plus. Ez a központi kormányzat és az önkormányzatok szoftverigényének a teljes skáláját le tudja fedni, a hozzá tartozó szolgáltatásokkal együtt. A központosított közbeszerzésnek ugyanis az a lényege, hogy újabb versenyztetés nélkül, gyorsan és egyszerűen lehet ezeket a termékeket megrendelni, hiszen a versenyztetés már korábban megtörtént. Úgy érezzük, hogy egy nagyon komoly gát szakadt át. A belépési szint, tehát az az erőfeszítés, amit meg kell tenni, hogy ezek az intézmények nyílt forráskódú eszközöket alkalmazzanak, nagyon lecsök-

alkalmazáskörnyezet-technológiát jelenti: a legmodernebb webes alkalmazásokat, valamint a SOA-rendszerek építésének összes elemét. De ha elmozdulunk az adatközpontoktól a felhasználóközelibb alkalmazások felé, akkor ott találjuk a Zimbra csoportmunka-megoldást, amit a korábban megszokott környezetből is lehet használni, illetve ajaxos környezetben is, nem elveszítve a kompatibilitást a microsoftos rendszerekkel; itt tehát a csoportmunka-lehetőségek köre mind megtalálható. A központosított közbeszerzés egyébként nem egy konkrét projektre szól, hanem a költségvetési szervezetek szoftver- és szolgáltatási igényeire általában. Mi a portfóliónkat úgy állítottuk össze, hogy egy kis önkormányzat szoftverigényeit és egy központi kormányzati adatközpont igényeit egyaránt kielégítse. Ez egy általános, 4 évre szóló, évenként megújuló szoftver- és szolgáltatásszállításra szóló szerződés.

CW-SZT: Lehet arányosítani a megtakarítást más rendszerekkel szemben?

Sz.G.: Lehet, de nem célszerű feltétlenül csak Microsoft-rendszerekkel szemben végezni az összehasonlítást, hanem a régebbi, Unix-alapú rendszerek is ide számítanak. Ahol a nyílt forráskódú rendszerek jelentősebb költségcsökkentést szoktak elérni, azok az adatközpontok és a szerverrendszerek. Nos, az adatközpontoknak nem kell feltétlenül egy több száz szerverből álló rendszert elképzelni, lehet kisebb is: egy 5–10 szerverből álló önkormányzati központ is jó példa erre, főleg a webalapú internetes alkalmazások terjedésével. Ebben az esetben is központosított tárolórendszerek, autentikáció, virtualizáció, magas rendelkezésre állás, erőforrás-megosztás játszik komoly szerepet. Ezekben a környezetekben a tapasztalataink az, hogy 8-10-szeres a csökkenés a nagyobb projektek esetén. Ez azt jelenti, hogy a hagyományosan megvalósított költségek 10–15 százalékaért ugyanolyan minőségben lehet e projekteket bevezetni. A „felhasználóközelibb”, gyakran Microsoft-alapú rendszereknél a kompatibilitás, az integráció megteremtésének, valamint az esetleges átképzésnek a költségeit belevéve is, legalább a költségek feleződésével lehet számolni. Evvel persze „ingyen” együtt kapjuk a szoftverarchitektúrák modernizálását is, ami a natív

kliensoldali alkalmazások szerepének csökkenésével és a webes, hordozható, heterogén környezetben is működő, modularizált, könnyen méretezhető alkalmazások térnyerésével jár. Ahol üzletileg kritikus rendszerekre van szükség, ott a Unix még mindig elterjedt, tehát a fenti Microsoft-alapú költség-összehasonlítás mellett a tradicionális Unix-rendszereket is össze lehet hasonlítani, és a számítás ugyanolyan jól megállja a helyét. Viszonylag friss az a hír, hogy amíg a régebben üzleti kritikus alkalmazásoknál a Unix kizárólagos szerepben volt, a magyar légi irányításnál működő unixos környezetet most például lecserélik Red Hat Enterprise Linuxra.

CW-SZT: Hogyan terjed a Red Hat a versenyszférában?

Sz.G.: Általában a versenyszférában bevált megoldások terjednek át a kormányzati szférába. A versenyszférában a terjedés kimondottan erősnek mondható. Ott, ahol az informatikai infrastruktúra erősebb, azaz több szerver található, nagyon erős fejlődést látunk, emellett egyre több magyar szállító definiálja alkalmazáskörnyezetét Red Hat Enterprise Linuxra és JBoss infrastruktúrára, akár egy szerver esetén is.

CW-SZT: Milyen új bejelentésekre számíthatunk a Red Hat részéről?

Sz.G.: A Red Hat új, nyílt forráskódú virtualizációs technológiájára, illetve az erre épülő adatközpont és cloud felhasználás bejelentésekre számíthatunk az érdeklődők az ősz folyamán. Hamarosan megjelenik a Red Hat Enterprise virtualizáció új verziója, amelyet RHEV-nek rövidítünk, és amely lényegében szerver- és desktopvirtualizáció egyben. Eddig nyílt forráskódra nem voltak olyan eszközök, amelyekkel gyorsan lehetett adatközpont-virtualizációt megvalósítani. Ezeket most a Red Hat a RHEV égisze alatt elérhetővé teszi. A béta-tesztek Magyarországon is folynak. A megjelenés nagy előrelépés lesz, mert azok a megoldások, amelyekkel a menedzselést tulajdonosi szoftverekkel lehetett elvégezni, most helyettesíthetők lesznek nyílt forráskóddal – ezekkel is ugyanúgy el lehet majd végezni a teljes munkát. Itt megint az ár lesz az egyik fő tényező, amivel áttörést lehet elérni. Jelentős költségcsökkentésre számíthatunk a meglévő tulajdonosi megoldásokhoz képest.

Megtörni látszik az a hagyomány, hogy bizonyos gyártók termékeire írják ki közbeszerzést.

Szentiványi Gábor
ULX KFT.

részteljesítés pedig az oktatási intézmények köre. A hazai központosított közbeszerzés történetében egyedülálló módon most lehetőség nyílik a nyílt forráskódú szoftverek széles körének beszerzésére, ráadásul nem egy adott gyártó termékére kiírva, hanem egy esélyegyenlőséget biztosító verseny eredményeképpen.

Computerworld-Számítástechnika: Mivel nyert az ULX, mit fog szállítani?

Sz.G.: Az ULX elég széles portfóliót fog szállítani, ide tartozik a Red Hat mint nyílt forráskódú vállalati infrastruktúra teljes szoftverkészlete,

ezzel bátorítást kaptak ezek az intézmények, hogy egyenrangú megoldásként választhassák e termékeket és a hozzájuk tartozó szolgáltatásokat, így IT-környezetüket – ami nagyon fontos elem válság idején – jóval olcsóbban, költséghatékonnyabban tudják fejleszteni, üzemeltetni.

CW-SZT: Vajon mire fogják konkrétan használni ezeket a rendszereket?

Sz.G.: Kisebbségi és nagyobb adatközpontokban virtualizációs megoldásokra, ezenkívül speciálisabb megoldásokra. Nagyon komplex rendszereknél ez a JBoss köztesréteg- és

Virtualizáció a Novellel

A T-Systems felmérése szerint az Adatparkjában elhelyezett szerverek 95%-a nem használja ki a rendelkezésre álló erőforrásokat, ezért a hatékonyabb kihasználtság és a szerverek magasabb fokú rendelkezésre állása érdekében egy leállásbiztos rendszert hozott létre. Új, virtuális szerverüzemeltetési szolgáltatásának kiépítéséhez a SUSE Linux Enterprise Server operációs rendszert választotta.

Ügyfeleik alkalmazásait nagy megbízhatóságú, többszörösen redundáns szerverfüzérek helyezették el – így az alkalmazások bármilyen esetleges meghibásodás esetén a másodperc töredéke alatt (300 ms) átmigrálódnak a redundanciát biztosító új infrastruktúrára. A rendszer alapját képező SUSE Linux Enterprise Server beépített Xen-alapú virtualizációjával a szerverek kihasználtsága növelhető, az átlagosan jellemző 20 százalékos kihasználtságról akár 70 százalékra is. Segítségével összevonhatók a fizikai kiszolgálók és alkalmazások, így csökkennek a költségek, például a hardverek, a kar-

bantartás és az elektromos rendszer költségei.

„Piacvezető szerverhosting-szolgáltatónként folyamatos innovációra törekszünk, amelyek biztosítják ügyfeleink számára a versenyképességet. Büszkék vagyunk arra, hogy a Novellel közösen olyan rendszert sikerült kiépítenünk, amely biztosítja felhasználóink számára, hogy pontosan annyi erőforrásért fizessenek, amennyit használnak. Nem kell felesleges többletkapacitást lekötönniük a csúcsterhelések időszakára felkészülve, és így jelentős összeget takaríthatnak meg, miközben maximális minőségű szolgáltatást vehetnek igénybe – mondta *Gulyás Zoltán*, a T-Systems szerverhosting szolgáltatások termékmenedzsere. – Az elkészült rendszer teljesítménye és megbízhatósága felülmúlta kezdeti elvárásainkat. A Novell szakértőinek köszönhetően a rendszer képességei folyamatosan fejlődtek, újabb lehetőséget kínálva számunkra szolgáltatásunk további javításához” – tette hozzá *Gulyás Zoltán*.

A Novell SUSE Linux Enterprise Serverrel az üzleti igények irányítják az informatikai infrastruktúrát – nem pedig fordítva. A Novell számos ügyfele használja a SUSE Linux Enterprise Serverrel adatközpontjaiban, mivel a beépített virtualizációval az átlagosan jellemző 20 százalékról 70 százalékra növelhető a rendszerek kihasználtsága. Miután összevonhatók a fizikai kiszol-

gálók és alkalmazások, csökkennek a költségek is, például a hardverek és az üzemeltetés költségei. A Novell pozícióját a virtualizációs piacon tovább erősíti, hogy a SUSE Linux Enterprise jelenleg az egyetlen Xen hypervisor, amelyre a Microsoft teljes körű támogatást ad a Windows Server 2008 és a Windows Server 2003 virtuális vendégrendszerként való futtatásához.

Kiegészítő szolgáltatások Linux szerverek mellé

Fürtözési szolgáltatások kialakításához javasoljuk a SUSE Linux Enterprise Server HA Packetet

- A leltározáshoz, központi szoftverfrissítéshez, állapotfigyeléshez javasolt rendszer-felügyeleti megoldás a ZENworks Linux Management
- A Microsoft rendszer-felügyeleti megoldásához kínál integrációt a SUSE Linux Enterprise Management Pack for System Center Operations Manager
- A rendszergazda jogosultságú felhasználók felügyeletét és tevékenységük nap-

lózását a Novell Privileged User Manager oldja meg

- Teljes értékű csoportmunka-megoldást biztosít közös címjegyzékkel és mappákkal, naptár- és feladattámogatással a Novell GroupWise
- Továbbfejlesztett fájl- és nyomtatószoftvert kínál az Open Enterprise Server
- A virtuális rendszerek felügyelete a PlateSpin termékekkel valósítható meg
- Ingyenesen igényelhető SUSE Linux Enterprise Server DVD a <http://tinyurl.com/SLES11DVD> weboldalon.

Open SKM Agency Kft.
Projektmenedzsment, IT tanácsadás

Szabványos, nyílt szoftverek az architektúrától az irodai szoftverekig.

Az **Open SKM Agency Kft.** a StarOffice kizárólagos képviselője Magyarországon.

Open SKM Agency Kft. - www.openskm.com

Lényeges az oktatás

A nyílt forráskódú szoftverek terjedését sok tényező befolyásolja. Nem elég eldönteni, hogy a tulajdonosi szoftvereket nyílt forráskódúra cseréljük, az oktatás és a megtérülés elemzése is fontos elemei a folyamatnak.

Néhány napja hirdettek eredményt azon a közbeszerzési pályázaton, amelyen először nyertek nyílt forráskódú rendszereket szállító vállalatok is. Ez mindenképpen örömteli fejlemény, hiszen nagymértékben hozzájárul a nyílt forráskódú szoftverek elfogadásához a versenyszférában is. Felmerül természetesen a kérdés, hogy mire van szükség elsősorban, ha ilyen típusú rendszereket telepítünk. A válasz: szakemberekre.

Kürti László, az Open SKM Agency Kft. ügyvezetője szerint önmagában egy kormányzati pályázat elnyerése nem elegendő ahhoz, hogy nagyobb lendülettel kezdjenek terjedni a nyílt forráskódú rendszerek. Ennek előfeltétele az oktatás. A közigazgatási intézményekben gyakran jelentkező probléma a szakemberhiány, a megfelelő tudás hiányában pedig nehéz átlátni a szoftverek közötti különbségeket. Sokszor elhangzik, hogy a tulajdonosi és a nyílt forráskódú szoftverek között nincs is lényeges különbség, a felhasználó kevés eltérést lát a felületek között, például egy irodai programcsomag esetében. Ez bizo-

nyos mértékben igaz, de egy vállalat vagy egy intézmény működését egyéb rendszerek is segítik: ERP-, CRM-rendszerek, és ha ezek adatformátumai nem szabványosak, és például az adatexportálás zárt rendszerekre van optimalizálva, akkor nehézségek merülhetnek fel. Ezért fontos a jól képzett szakemberek alkalmazása, akik az ilyenfajta problémákat előre látják, illetve szükség esetén kiküszöbölik.

Egy másik kérdés, amely gyakran felmerül: a megtérülés. Itt fontos megjegyezni, hogy a bekerülési költséget mindig legalább 3 éves távon kell kalkulálni. Ez az az időszak, amikor már megjelenik a licenc árainak a különbsége, a hozzáadott szolgáltatások megtérülése. Természetesen készültek felmérések is a témával kapcsolatban. Tavaly decemberben készült el *A Nyílt Dokumentum Formátum szabvány alkalmazása az Európai Unióban* című felmérés, amelynek megállapítása szerint a hazai közszféra hozzávetőlegesen legalább, de inkább több mint egymillió felhasználót jelent. Ezzel a körrel számolva az 50 százalékos megtakarítás 4 év alatt, a mai árak mellett 100 milliárd forint nagyságrendű. Emellett a versenyszférában minimum hasonló összegű forrásfelszabadulás jelentkezne, s ez segíthetné a gazdaság élénkülését – mondta *Kürti László*.

BalaBit blogfolyam – naplózásban otthon vagyunk

A magyar IT legjobb arcai nálunk dolgoznak. Iratkozz fel az általuk szerkesztett blogokra! Biztonsági tanácsok, keresetlen vélemények, fejlesztési titkok, moziajánlók...

Levegőben terjednek az új vírusok

Természetesen vezeték nélküli technológiáról van szó, azon belül is a mobiltelefonokról.

Ezek az eszközökön két tényező növeli folyamatosan a vírusok kockázatát: a processzorok teljesítménynövekedése, illetve a platformok egységesedése. Előbbit nem kell magyarázni; egy mai okostelefon szíve már 500-600 MHz-en ver, ami nem is olyan régen még egy asztali gépnek is elment volna. Mindez azt jelenti, hogy képesek több alkalmazást párhuzamosan futtatni, és bőven marad erőforrás a nem kívánatos kódoknak is...

A platformok egységesedése ennél jóval fontosabb és távolabbra mutató trend. A vírusok terjedéséhez egyrészt kell egy kritikus tömeg, ami már képes kihasználni a hálózati effektust. Magyarul, akkor tudnak terjedni, ha egy átlagos telefon kontakt listájában több kompatibilis készülék is van. Másrészt, a vírusok terjesztése ma már üzleti vállalkozás: azaz, akkor éri meg, ha kellően sok embert érint.

Amíg minden telefontípus egy külön, zárt rendszer volt, fel sem merült a vírusfertőzés lehetősége. A fejlesztés azonban sokkal olcsóbb és gyorsabb, ha egységes platformokat használnak a gyártók. Először csak házon belüli, de később iparági szabványok is kialakulhatnak. Végső soron a lényeg, hogy a hardvernek, az operációs rendszernek és az alkalmazásoknak el kell, el kellett egymástól válniuk.

Ez a folyamat zajlik jelenleg, és nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy megmondjuk: nem lesz az jó, ha a szoftvergyártóknak minden telefonra külön portolniuk kell az alkalmazásaikat. Az ideális kettő, de legfeljebb három OS lenne, hogy a verseny meglegyen. A jelenlegi játékosok: Windows Mobile és CE, iPhone OS, Symbian, Android.

Az esélyek latolgatása viszonylag egyszerű. A Windows helyzete várhatóan gyengülni fog, de a PC-s világgal való szoros kapcsolat megóvja az eltűnéstől. A Symbian bármilyen erős is jelenleg, hosszú távon esélytelen, hiszen nincs rokonságban natív PC-s platformokkal, valamint a Nokia piaci súlya eltörik a Microsoft, a Google és az Apple mellett. Az iPhone OS már most is menetel, UNIX gyökerei vannak, biztosan fontos szereplő marad, de az Apple üzletpolitikája miatt más gyártók készülékein valószínűleg soha nem látjuk majd viszont. A legnagyobb eséllyel az Android indul, annak ellenére, hogy jelenlegi részesedése konvergál a nullához. Erős fejlesztői háttere van a Google személyében, az OS maga teljesen nyílt forrású, bármely gyártó ingyen használhatja és tesztelheti. Mi kell még a sikerhez?

Visszatérve a vírusokhoz :-)) A jövő mobil vírusait ezeken a platformokon kell keresnünk. A legesélyesebb természetesen a Windows, de ne legyenek kétségeink a többi tekintetében se. A legtöbb vírus úgy is a legelterjedtebb rendszeren lesz.

Hogy miért olyan veszélyes a mobil vírusfertőzés? Mert egy telefon állandóan be van kapcsolva, állandóan kapcsolódik a hálózathoz, és mert komoly költségeket okozhat pár ezer sms vagy mms küldése. Sokan látják a mobiltelefonban a jövő fizetőeszközét, és már most is gyakran smsben erősítünk meg egyes online banki tranzakciókat. Ez a bizalom gyorsan a ködbe veszhet, ha a telefonunk sem lesz más csak egy spamtől és vírustól hemzsegő zsebszámítógép.

www.balabit.hu/blog/

Luigi és Igor a bankszektorban

... Szóval, a csalássorozat annyira kifinomult és szakszerű volt, hogy a pénzügyi automaták rendszerébe egy külön alkalmazást illesztettek, amit egy hamis bankkártyával lehetett elindítani. ...

Könyvajánló: Információs hadviselés

Néhány órája már tudom, hogy korunk leghatékonyabb fegyvere billentyűzetből, monitorból és személyi számítógépből áll. Nem mintha Erbschloe könyve túlzottan erőltetné a háborús párhuzamot. Ha jobban belegondolok, a kezembe tartott könyv inkább egy közgazdász műve, mint egy katonáé; és inkább egy jogászé, mint egy informatikusé.

De legfőképp egy íróé, aki ért ahhoz, hogy az olvasó komolyan vegye olvasmányát.

**FELHÖTLEN
BIZTONSÁG**
a család összes gépére!

TELJES KÖRŰ BIZTONSÁG A CSALÁDNAK*
Egy 21 500 Ft értékű Norton 360 3.0-s biztonsági csomaggal
ajándékozunk meg, ha most fizetsz elő
a DVD-melléklettel megjelenő PC World magazinra.**

*A Norton 360 3.0, 3 gépre telepíthető – többek közt vírusirtót, hálózati védelmet, automatikus biztonsági mentést és visszaállítást, kémprogramok elleni védelmet, tűzfalat és böngészővédelmet foglal magába.

**Az előfizetői akció csak a DVD-melléklettel megjelenő teljes árú PC World éves előfizetésre, a készlet erejéig, 2009. szeptember 30-ig érvényes. Az akció az előfizetői rendszerünkben 6 hónapra visszamenőleg nem nyilvántartott vagy új előfizetőkre érvényes, akik közvetlenül kiadónknál fizetnek elő 15 960 forintért a magazinra. Minden jog fenntartva. Megrendelhető: terjesztes@idg.hu (Kérjük, hogy számlázási és kézbesítési címeden kívül telefonszámod is add meg a rendelésnél. Az ajándék szoftver kiadónkban vehető át, személyesen.)

PC WORLD